

KOIVISTON KOULUN YMPÄRISTÖN ASEMAKAAVA

KAAVASELOSTUS

EHDOTUS

1.6.2026

KAUPUNGINVALTUUSTO HYVÄKSYNYT: __ . __.2026

ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN SELOSTUS, JOKA KOSKEE 1. PÄIVÄNÄ KESÄKUUTA 2026
PÄIVÄTTYÄ KARTTAA.

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1. Tunnistetiedot

Asemakaavan laatiminen koskee kiinteistöjä:

992-454-3-235 NIKULA	992-454-3-428 (osa) PUROLA
992-454-3-261 (osa) ETELÄRINNE II	992-454-3-446 (osa) KOIVISTONPELTO
992-454-3-322 (osa) UUSITALO	992-454-3-61 KOIVULA
992-454-3-342 SAVIKKO	992-454-3-63 LEHTOLA
992-454-3-344 TUOMAALA	992-454-3-69 LEPISTÖ
992-454-3-345 (osa) MÄENPÄÄ	992-454-3-74 VIERTOLA
992-454-3-370 PUROLA	

Asemakaavalla muodostuu:

26. kaupunginosa Koivisto
26. kaupunginosan kortteli 1 sekä katu- ja peltoalueita.

Alueella on ohjeellinen tonttijako.

Kaavan nimi	Koiviston koulun ympäristön asemakaava
Kaavan päiväys	1.6.2026
Kaavan laatija	Kaavoituspäällikkö Nina Marjoniemi Kaavasuunnittelija Vilhelmiina Schroderus Kaavasuunnittelija Carita Kosonen Äänekosken kaupunki Kaavoituspalvelut Hallintokatu 4, 44100 Äänekoski
Vireilletulo	Kaupunginhallitus 28.4.2025 Ilmoitus vireilletulosta 7.5.2025 sähköinen ilmoitustaulu sekä paikallis- lehdet (<i>Pikkukaupunkilainen, Äänekosken Kaupunkisanomat Äks</i>)
Nähtävillä	Kaavaluonnos 12.11. – 17.12.2025 (MRA 30 §) Kaavaehdotus __. __. - __. __. 2026 (MRA 27 §)
Hyväksyminen	Kaupunginvaltuusto __. __. 2026

Kuva 1. Suunnittelualueen sijoittuminen Äänekosken Koiviston ja Hirvaskankaan alueelle.

1.2. Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualueena on Äänekosken Koiviston kylällä sijaitseva Koiviston koulun ja päiväkodin lähiympäristön alue. Suunnittelualue sijaitsee noin 15 km Äänekosken keskustasta etelään, kantatien 69 pohjoispuolella. Alue sijoittuu Hirvaskankaan palvelukeskittymästä koilliseen n. 3 km etäisyydelle. Suunnittelualue rajautuu pohjoisosastaan museotieksi määriteltyyn Koivistonkyläntiehen. Koulun ja päiväkodin rakennusten lisäksi suunnittelualueella on maaseutumaista pientalokantaa, viljelysalaa ja metsäpaloja. Koulun lähiympäristössä on lisäksi osayleiskaavan mukaisia rakentamattomia pientalotontteja. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 14,3 ha, mikä voi tarkentua suunnittelun edetessä. Suunnittelualueen sijainti ja rajaus on esitetty alla. Rajaus voi täsmentyä suunnittelun edetessä.

1.3. Asemakaavan nimi ja tarkoitus

Koiviston koulun ympäristön asemakaava

Asemakaavan laatimisen tavoitteena on tarkastella kyläkoulun ja päiväkodin ympäristön kehittämistä ja aluevarauksen riittävyttä eri toimintojen toteuttamiselle. Koulun lähiympäristöön osayleiskaavassa osoitettujen pientalotonttien ja kulkuyhteyksien tarkempi suunnittelu on osa asemakaavatyötä. Asemakaavan tavoitteena on ratkaista tonttien koko ja sijoittuminen siten, että kaikki tarpeelliset toiminnot olisivat sijoitettavissa koulun ympäristöön. Kulkuyhteydet tonteille ja koulun saattoliikenteen sujuvuus ratkaistaan asemakaavoituksella.

SISÄLLYSLUETTELO

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	1
1.1. Tunnistetiedot	1
1.2. Kaava-alueen sijainti	2
1.3. Asemakaavan nimi ja tarkoitus	2
1.4. Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista	4
1.5. Luettelo kaavaa koskevista asiakirjoista ja lähdemateriaalista	4
2. TIIVISTELMÄ	5
2.1. Kaavaprosessin vaiheet	5
2.2. Asemakaava	5
2.3. Asemakaavan toteuttaminen	5
3. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	6
3.1. Alueen yleiskuvaus	6
3.2. Luonnonympäristö	7
3.3. Rakennettu ympäristö	14
3.4. Maanomistus	20
4. SUUNNITTELUTILANNE	21
4.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	21
4.2. Maakuntakaava	21
4.3. Yleiskaava	21
4.4. Asemakaava	23
4.5. Muut suunnitelmat ja selvitykset	23
5. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	24
5.1. Asemakaavan suunnittelun tarve	24
5.2. Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	24
5.3. Osallistuminen ja yhteistyö	24
5.3.1. Osalliset	24
5.3.2. Vireilletulo	24
5.3.3. Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt	24
5.3.4. Viranomaisyhteistyö	26
5.4. Asemakaavan tavoitteet	26
5.4.1. Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	26
5.4.2. Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen	27
5.5. Vaihtoehtojen arviointi ja vertailu	30
6. ASEMAKAAVAN KUVAUS	30
6.1. Kaavan rakenne	38
6.1.1. Mitoitus	38
6.2. Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	39
6.3. Aluevaraukset	39
6.4. Kaavamerkinnot ja -määräykset	40
6.5. Nimistö	42
7. KAAVAN VAIKUTUKSET	43
7.1. Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	43
7.2. Rakennettu ympäristö ja yhdyskuntarakenne	43
7.3. Maisema-, kulttuuri- ja luonnonympäristö	43
7.4. Liikenne	44

7.5.	Sosiaaliset vaikutukset	44
7.6.	Ilmastonmuutos / ilmastonmuutoksen huomioiminen	44
7.7.	Taloudelliset vaikutukset.....	44
8.	ASEMAKAAVAN TOTEUTUS.....	45

1.4. Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
2. Asemakaavan seurantalomake
3. Vuorovaikutusraportti
4. Luontoselvitys (Latvasilmu osk, 2025)
5. Koiviston koulun pihasuunnitelma
6. Koiviston koulun ympäristön rakennustapaohje

1.5. Luettelo kaavaa koskevista asiakirjoista ja lähdemateriaalista

- 1) Hirvaskankaan-Koiviston osayleiskaavan muutoksen aineisto 2018
- 2) Keski-Suomen maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 2016
- 3) Rakenneyleiskaava 2016 aineisto (oikeusvaikutukseton)
 - Rakenneyleiskaava Äänekoski 2016 maisemaselvitys (kartta-aineisto), Äänekosken kaupunki, Anna-Kaisa Aalto, 2006
 - Rakenneyleiskaava Äänekoski 2016 luontoselvitys, Suunnittelukeskus Oy, 2006

2. TIIVISTELMÄ

2.1. Kaavaprosessin vaiheet

Asemakaavan muutos on käynnistetty Äänekosken kaupungin aloitteesta. Kaupunginhallitus päätti käynnistää kaavahankkeen kokouksessaan 28.4.2025 § 107. Kaavoitushanke kuulutettiin vireille 7.5.2025 kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla sekä *Pikkukaupunkilainen* ja *Äänekosken Kaupunkisanomat* -lehdissä.

Kaavahankkeen lähtökohtia, tavoitteita ja etenemistä kuvaava osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) pidettiin AKL 62 §:n ja AKL 63 §:n mukaisesti nähtävillä 7.5. – 6.6.2025 välisen ajan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan kaavahankkeen aikana.

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelua (AKL 66 §) ei ollut tarpeen järjestää.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 3.11.2025 § 298 asettaa kaavaluonnosaineiston nähtävillä AKL 62 § ja MRA 30 § mukaisesti. Kaavaluonnos pidetään nähtävillä kaupungintalon ala-aulassa ja kaupungin kotisivuilla 12.11. – 17.12.2025 välisen ajan (AKL 62 §, MRA 30 §). Luonnoksesta saatiin yhteensä 10 lausuntoa ja 2 mielipidettä.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan ____ . ____ .2026 § __ asettaa kaavaehdotusaineiston MRA 27 §:n mukaisesti nähtävillä 30 vuorokauden ajaksi.

Äänekosken kaupunginvaltuusto hyväksyi asemakaavan ____ . ____ .2026 § __pitämässään kokouksessa.

2.2. Asemakaava

Asemakaavan laatimisen tavoitteena on tarkastella kyläkoulun ja päiväkodin ympäristön kehittämistä ja aluevarauksen riittävyttä eri toimintojen toteuttamiselle. Koulun lähiympäristöön osayleiskaavassa osoitettujen pientalotonttien ja kulkuyhteyksien tarkempi suunnittelu on osa asemakaavatyötä. Asemakaavan tavoitteena on ratkaista tonttien koko ja sijoittuminen siten, että koulun ympäristöön kaikki tarpeelliset toiminnot olisivat sijoitettavissa. Suunnittelualue kattaa Koiviston kyläkoulun ja päiväkodin toiminnallisen alueen sekä niiden lähiympäristön. Alueella on voimassa Hirvaskankaan-Koiviston osayleiskaava, jossa suunnittelualueen ympäristöön on osoitettu ympärivuotisen asumisen aluetta, palveluiden ja hallinnon aluetta, sekä maisemallisesti arvokasta peltoaluetta.

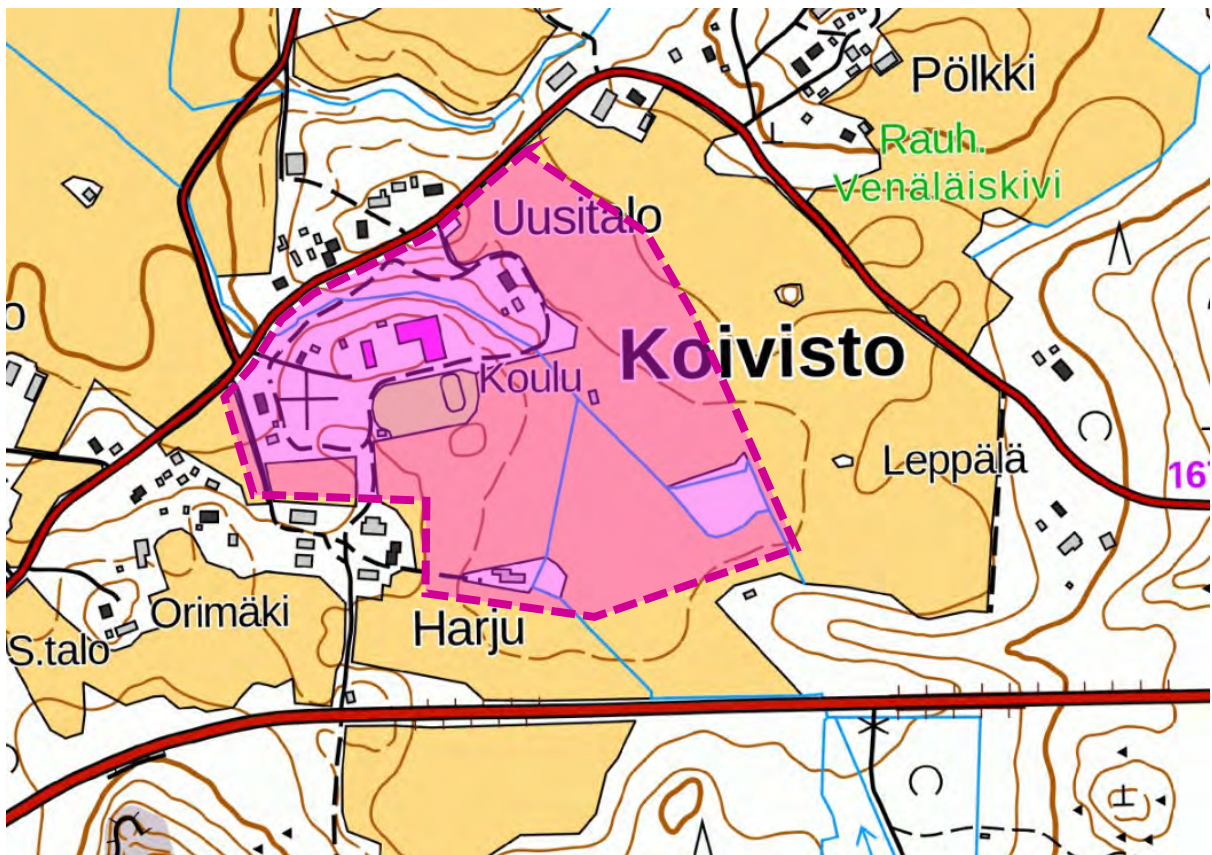
2.3. Asemakaavan toteuttaminen

Kaavan toteuttaminen voi käynnistyä kaavan saatua lainvoiman. Asemakaavan toteuttamisesta vastaa katujen ja virkistysreittien osalta Äänekosken kaupunki. Asemakaava-alueella on ohjeellinen tonttijako.

3. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

3.1. Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualueena on Äänekosken Koiviston kylällä sijaitseva Koiviston koulun ja päiväkodin lähiympäristön alue. Suunnittelualue sijaitsee noin 15 km Äänekosken keskustasta etelään, kantatien 69 pohjoispuolella. Alue sijoittuu Hirvaskankaan palvelukeskittymästä koilliseen n. 3 km etäisyydelle. Suunnittelualue rajautuu pohjoisosastaan museotieksi määriteltyyn Koivistonkyläntiehen. Koulun ja päiväkodin rakennusten lisäksi suunnittelualueella on maaseutumaista pientalokantaa, viljelysalaa ja metsäpaloja. Koulun lähiympäristössä on lisäksi osayleiskaavan mukaisia rakentamattomia pientalotontteja. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 14,3 ha. Suunnittelualueen sijainti ja rajaus on esitetty alla. Rajaus ja suunnittelualueen pinta-ala voivat täsmentyä suunnittelun edetessä.

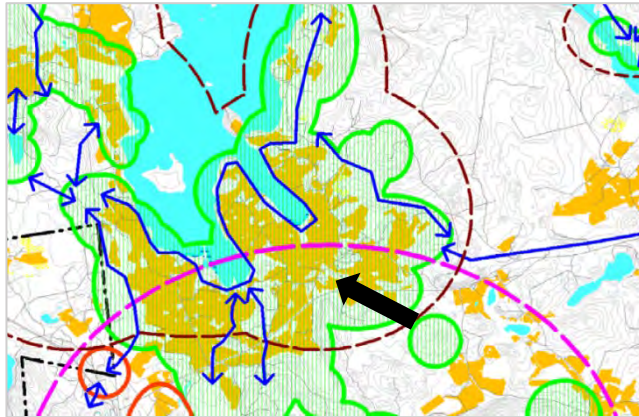

Kuva 2. Peruskartalla näkyy rakentunutta ympäristöä. Suunnittelualue korostettu magentalla.

Äänekosken Koivisto on maaseutumainen tienvarsille muodostunut kylämäinen asuinkeittymä. Maisemaa määrittävät kumpuilevat peltoaukeat ja metsäkaistaleet, sekä maaseutumaiset asuinpihiirit. Ympäristössä on säilynyttä historiallista rakennuskantaa, uudempiä erillispientaloja sekä aktiivista maataloutta. Suunnittelualueelle sijoittuu v. 1915 rakennettu suojeltu koulurakennus. Alueelle on rakennettu uusi koulun- ja päiväkodin rakennuskokonaisuus vuosina 2019-2024, jolloin paikalta on purettu kivirakenteinen vuonna 1951 rakennettu koulurakennus.

3.2. Luonnonympäristö

Äänekosken ja Suolahden taajamien ekologista verkostoa on tarkasteltu rakenneyleiskaavan 2016 valmistelun yhteydessä. Hirvaskankaan-Koiviston osayleiskaavan (2018) yhteydessä on hyödynnetty aiemmin laadittuja luontoselvityksiä, jonka mukaan arvokkaat luonto- ja maisemakohteet on jätetty rakentamisesta vapaaksi. Suunnittelualueelle on toteutettu tarkentava luontoselvitys kesällä 2025.

Karttaselite

- Ekologisesti erittäin merkittävä vyöhyke
- Ekologisesti erittäin merkittävä ydinalu
- Ekologisesti merkittävä vyöhyke
- Ekologisesti merkittävä ydinalue
- Ekologinen käytävä

Kuva 3. Ote Rakenneyleiskaavan 2016 liitteestä 3 Äänekosken–Suolahden taajamien ekologinen verkosto (Suunnittelukeskus Oy 2006). Suunnittelualue osoitettu nuolella.

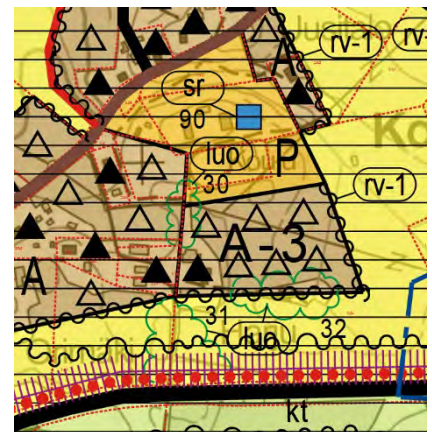
- Arvokas luontokohde

Kuva 4. Ote Rakenneyleiskaavan 2016 liitteestä 1 Arvokkaat luontokohteet (Suunnittelukeskus Oy 2006). Suunnittelualue osoitettu nuolella.

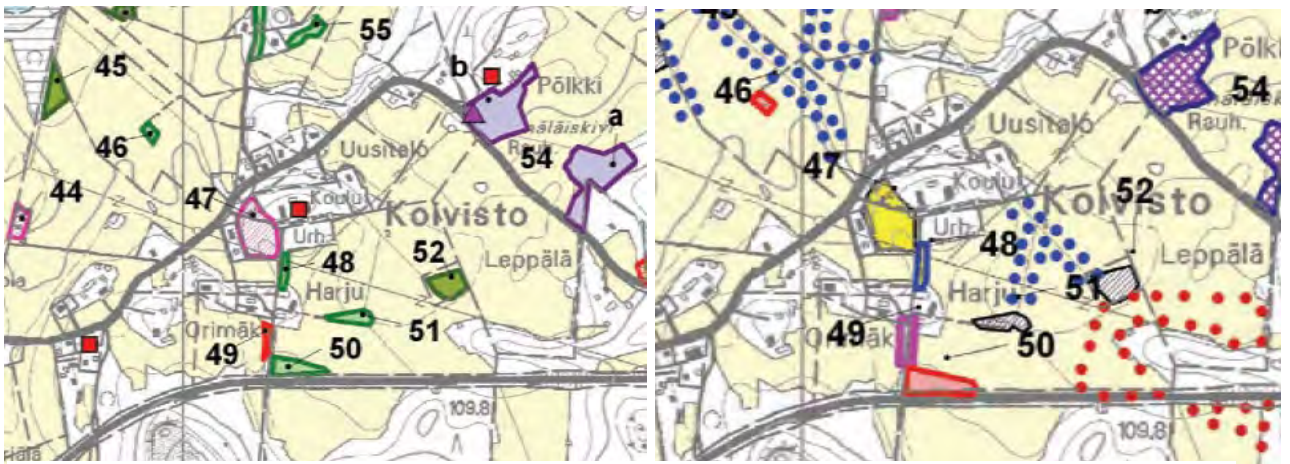
Rakenneyleiskaavan 2016 yhteydessä laaditussa ekologisen verkoston tarkastelussa Niiniveden rantaympäristö on ekologisesti merkittävää vyöhykettä ja ydinaluetta. Suunnittelualue sijoittuu myös etelästä ulottuvaan erittäin merkittävään ekologiseen vyöhykkeeseen. Alueelle ei ole osoitettu ekologia käytäviä.

Hirvaskankaan-Koiviston osayleiskaavassa (2018) kaavakartalle merkityjä suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvia arvokkaita luontokohteita ovat luo-kohteet 30-32: luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Kohdeluettelon mukaan selvityksiin perustuvat kohteet ovat 30. Kivirauniot, 31. Lehtomainen kangas ja 32. Suohautakosteikko.

Osayleiskaavan kaavaselostuksessa annetaan koulun ympäristönhoidolle suositus: *Koulun ympäröivää metsikköä on hoidettava varoen ja muun muassa kolopuut ja isot komeat puut tulee säilyttää ja koulunpihalle olisi hyvä perustaa keto.*

Kuva 5. Ote Hirvaskankaan-Koiviston osayleiskaavasta. Suunnittelualueelle sijoittuvat luo-kohteet 30, 31 ja 32.

Kuva 6. Lumo-kohteet ja hoitosuosituksot maatalousalueiden luonnon monimuotoisuuden yleissuunnitelmassa 2004. Kohteet 47, 48 ja 51 koskettavat suunnittelualueetta.

Luontoselvitykset

Suunnittelualueelle toteutettiin kattava luontoselvitys kesän aikana 2025. Luontoselvityksen laati Latvasilmu Oy.

Maaperä ja vesistö

Maaperä on selvitysalueen laaksossa hienojakoista ainesta. Pohjoisosassa alkaa moreenialue ja aivan itäkärkeen ulottuu Haukkavuoren harjujakson karkealajitteista ainesta. Alueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse valtakunnallisissa inventoinneissa tunnistettuja arvokkaita kallio- tai kivikkoalueita, tuuli- tai rantamuodostumia tai arvokkaita moreenimuodostumia. Näistä lähin Hitonhaudan kallioalue (KAO090150) sijaitsee noin 12.7 km etäisyydellä.

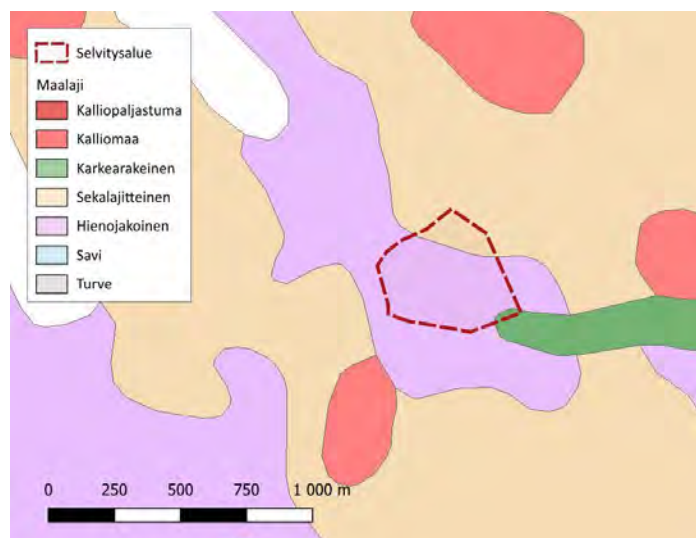
Selvitysalueella ei ole järviä tai lampia. Alueen halkoo etelästä tuleva purolinja. Alueen eteläosassa puro kulkee kaivettuna pelto-ojana. Koulurakennusten tuntumassa puro muuttuu ainakin osin luonnontilaisen kaltaiseksi. Kohde on kuvattu tarkemmin kasvillisuuskuvauksissa. Muut pintavedet ovat peltojen ojalinjoja.

Selvitysalueen itäkärkeen ulottuu Kapeenkylän pohjavesialue (0999201) joka on luokassa 2 Muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue. Alueella on suojelusuunnitelma, joka tulee huomioida kaavan laadinnassa. Selvitysalueella ei todettu lähteitä tai pohjavesivaikuttaisia elinympäristöjä.

Luontotyypit ja kasvillisuus

Selvitysalue on pitkäaikaisen ja intensiivisen ihmistoiminnan aluetta. Pääosa alueesta on peltoa ja huomattava osa muusta alueesta on erilaisia pihapiirejä. Puustoisia alueita on vain vähän lähinnä koulun lähialueella. Maaperä on kauttaaltaan jossain määrin muokattua ja täysin luonnontilaisia elinympäristöjä ei esiinny.

Alueelta ei ole tiedossa aiempia havaintoja huomionarvoisista kasvilajeista eikä selvityksessäkään havaittu uhanlaista kasvilajistoa. Vieraslajiongelman alueella on vaikea, ja etenkin jättipalsami on päässyt leviämään hallitsemattomasti.

Kuva 7. Ote luontoselvityksestä (Latvasilmu osk).

Alueen kasvupaikat on esitelty seuraavassa kuvan 8 kartan mukaisesti numeroituna.

Kuviot 1–4. Rakennetut alueet. Koulukeskuksen alue rakennuksineen ja pihamaineen (1), Harjun tilakeskus (2) sekä alueen muut rakennetut omakotitontit (3 ja 4).

Kuvio 5. Selvitysalueen peltoaukea. Kostein peltolohko on alueen kaakkoisosassa.

Kuvio 6. Vanha mutakuoppa-alue tai muu tarkoituksella kaivettu allas. Altaan pohjalla kasvaa esimerkiksi korpikaislaa, mesiangervoa ja nokkosta. Ympäröivällä vallilla on mäntyjen ja koivujen muodostamaa varttuvaa sekapuustoa. Allas oli kesän selvityksessä täysin kuiva.

Kuvio 7. Edellistä laajempi melko tyypillinen vanha mudanottoalue ja todennäköinen entinen suo. Alueella on varttuvaa ja osin ikääntynyttäkin koivua. Lahopuuta on muodostunut hyvin runsaasti. Lajistossa esiintyy esimerkiksi korpiorvokkia, metsätähteä, käenkaalia, metsäkortetta, metsäalvejuurta, oravanmarjaa, tuomea, vehkaa, mustaherukkaa, sudenmarjaa, puna-ailakkia, metsäimarretta, kieloa, lillukkaa, korpi-imarretta, peltokortetta, mustikkaa, korpikaislaa, karhunputkea ja punaherukkaa. Vaikeasti tyypiteltävällä alueella kasvupaikka vaihtelee kuoppien pohjien kausikuivista allikoista ruohoturvekankaaseen ja paikoin tuoreeseen keskiravinteiseen lehtoon (OMaT).

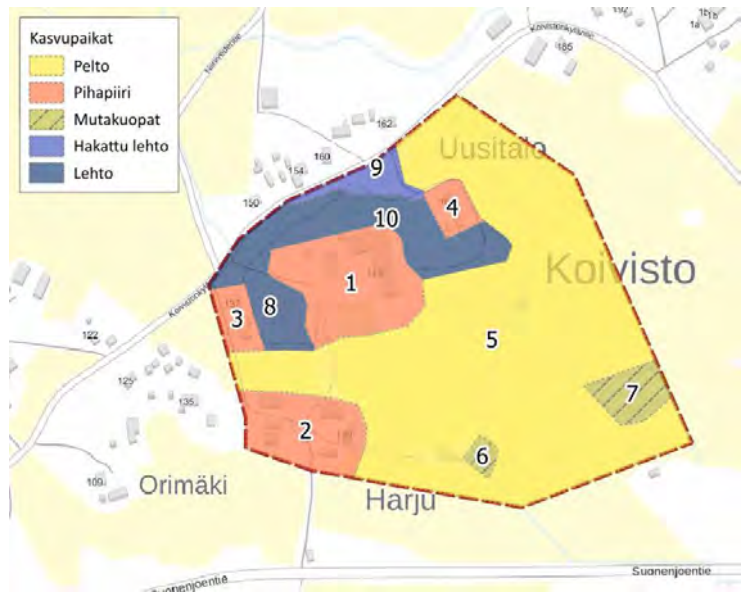
Kohde arvoitettiin arvokkaaksi luontoalueeksi alimmassa luokassa 4 Monimuotoisuutta tukevat kohteet. Kohteella ei ole luonnontilaisia luontotyyppejä. Kriteerinä on käytetty erityisesti koivulahopuun jo nyt huomattava määrä, joka tulee tulevaisuudessa vielä lisääntymään merkittävästi. Peltojen ympäröivät lehtimetsäsaarekkeet ovat myös lintutiheydeltään korkeita. Alueen luontoarvojen säilyminen ratkaisee metsänhoito.

Kuvio 8. Vanha koulun pihapiiriin sijoittuva vahvan kulttuurivaikutteinen metsäkuvio, jossa kasvupaikana on lehtomaista kangasta (OMT), tuoretta keskiravinteista lehtoa (OMT) ja kuivaa keskiravinteista lehtoa (VRT). Puusto on varttuvaa ja osin ikäästäkin koivua. Kohde on tuoreelta hakattu hyvin harvaksi ja vanhat koivut on pääosin kaadettu. Yleisilme ennen hakkuuta on ollut hakamainen. Kasvillisuudessa runsaita ovat vuohenputki, lillukka, metsäimarre, oravanmarja, käenkaali, ahomansikka, kultapiisku, rätvänä, särmäkuisma, mustikka, puolukka ja nurmitädyke.

Kuvio 9. Tien varren rinteiden puoliavoimeksi hakattua lehtoa, jossa valoisuuden lisääntyneen kasvillisuus on hyvin rehevää. Puusto on harvaa koivua. Alue on vanhaa peltomaata. Lajistossa runsaita ovat maitohorsma, mesiangervo ja vadelma.

Kuvio 10. Koulun pohjoispuolinen puroalue ja sitä ympäröivät metsät. Luonnontilaisen kaltaista puro on rajauksen länsilaidalla noin kuvion puoleen väliin asti. Tässä uoma on voimakkaasti kivikkoinen. Ylöspäin mentäessä uoma on kaivettu ja vanha peltomaa on aikanaan myös ulottunut aivan puroon kiinni. Puron pohja uoma on hietainen. Voimakkaimmin muuttunut on puron kaakkoisosassa, jossa on selkeät kaivuupenkat.

Puronvarren ympäristön lajistoa ovat harmaaleppä, tuomi, raita, mesiangervo, punaherukka, lehtokorte, korpi-imarre, metsäimarre, sudenmarja, vadelma, rönsyleinikki, käenkaali, ojakellukka, metsäkurjenpolvi, metsäkorte, huopaohdake, nokkonen ja maitohorsma. Aivan puron varressa kasvaa hiirenporrasta, korpikaislaa ja useissa kohdissa purolitukkaa. Purolitukkaa on erityisen runsaasti puron yläjuoksun suunnassa. Lehtotyyppinä alueella on vallitsevasti kostea runsasravinteinen lehto (OFIT). Tiheikköistä tuoretta keskiravinteista lehtoa (OMaT) on myös puron yläjuoksun suunnassa uuden koulurakennuksen

Kuva 8. Ote luontoselvityksen kuvioista (Latvasilmu osk).

ja puron välissä. Puron itäpuolen lehdossa vanha peltovaikutus on voimakkaampaa. Lajistossa runsaita ovat metsäkorte, mesiangervo, metsäalvejuuri, rönsyleinikki, korpiorvokki, aitivirna ja rentukka. Puusto on varttuvaa ja varttunutta koivua.

Koulun kohdalla rinteessä on kulttuurivaikutteista vanhapuustoista sekametsää, jossa on mäntyä, haapaa ja koivua. Alueella on huomattavan järeitä haapayksilöitä. Lajistoa ovat mustikka, puolukka, lillukka, metsäkurjenpolvi, kultapiisku, käenkaali, keltanot ja kielo. Kasvupaikka on lähinnä lehtomaista kangasta (OMT) ja kuivaa keskiravinteista lehtoa (VRT).

Puroalue ja ympäröivä metsäalue rajattiin arvokkaana luontokohteena luokassa 4 Monimuotoisuutta tukevat kohteet. Kohteen edustavuutta alentavat alueella pitkän ajan kuluessa tehdyt maan ja purouoman muokkaukset. Tuoreempia vaikutuksia on aiheutunut vieraslaji jättipalsamin leviämisestä ja frisbeegolfradan rakentamisesta. Alueella on kuitenkin erityistä merkitystä koulun lähiluontokohteena. Jättipalsamin torjuntaan koulun läheisyys antaa mahdollisuuksia, koska työtä voisi olla mahdollista tehdä oppilaiden talkoina.

Alueen luontotyypeistä tuoreet keskiravinteiset lehdot ja kosteat runsasravinteiset lehdot on luokiteltu vaarantuneiksi (VU). Alue on lepakoiden paikallisesti merkityksellinen ruokailualue. Silmälläpidettävistä lajeista (NT) alueella oli käenpiian reviiri.

Eläin- ja lintulajit

Liito-orava

Liito-orava on EU:n luontodirektiivin liitteessä IV(a) mainittu laji. Lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain nojalla kielletty. Selvitysalueella ei havaittu merkkejä liito-oravista. Koulun pohjoispuolinen metsäkuvio vaikuttaa liito-oravalle erinomaisesti sopivalta. Esiintymistä voi rajoittaa metsäkuvion pienehkö koko ja toisaalta melko eristynyt sijainti peltovaltaisen alueen keskellä.

Viitasammakko

Viitasammakko on EU:n luontodirektiivin liitteessä IV(a) mainittu laji. Lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain nojalla kielletty. Selvitysalueelta ei tehty havaintoja viitasammakoista. Selvitysalueen ojalinjasto oli melko virtaava ja toisaalta ilmeisesti kausikuiva ja siksi viitasammakoille huonosti sopiva. Vanhojen mutakuoppien alueella on keväällä vesialtaita, mutta nekin olivat kesällä täysin kuivia.

Lepakot

Lepakot EU:n luontodirektiivin liitteessä IV(a) mainittuja lajeja. Niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain nojalla kielletty. Selvityksessä havaittiin lepakkoja koko koulun viereisen puronvarren alueella. Havaitut lajit olivat maantieteellisellä alueella yleisimmät pohjanlepakko ja viiksisiiippa. Molempia tavattiin yksi yksilö kolmessa kohtaa. Lepakot liikkuvat aktiivisesti koko puronvarren alueella, joten kokonaisyksilömäärää on vaikea arvioida. Todennäköisesti molempia lajeja oli alueella useampia yksilöitä. Havainnot alkoivat nopeasti auringonlaskun jälkeen, mikä viittaa levähdyspaikkojen sijaintiin lähialueella. Selvitysalueella ja sen lähialueella on hyvin runsaasti lepakoille soveltuvia rakennuksia. Mahdollista on myös päivehtiminen puron varren varttuneen metsän alueella, jossa esimerkiksi hyvin järeissä haavoissa voi olla soveltuvia koloja. Havaintojen perusteella varjoinen puronvarsi on lepakoiden aktiivisesti käyttämä ruokailualue ainakin kesän valoisimpina aikoina, jolloin se tarjoaa lepakoiden suosimaa hämärää.

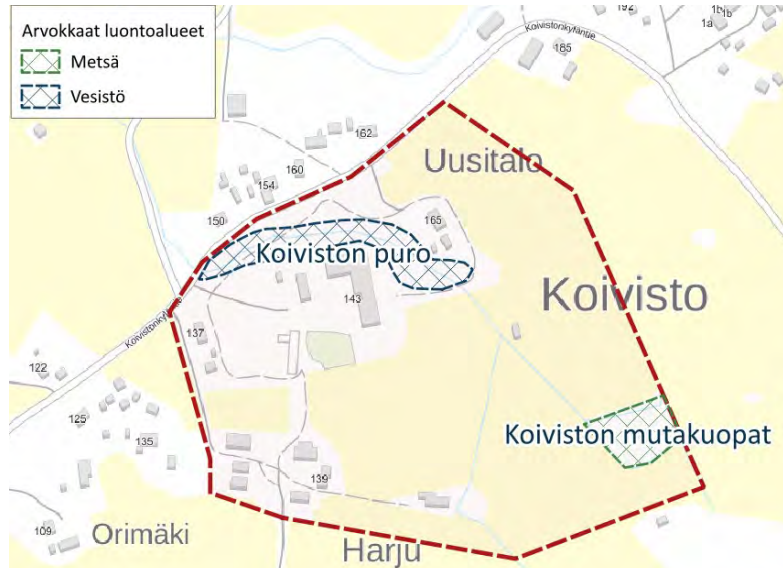
Pesimälinnusto

Selvitysalue on viljelysmaata ja sen reunoille sijoittuvia lehtipuuvaltaisia metsiköitä. Tällaisissa ympäristöissä linnuston lajimäärä ja myös paritiheydet nousevat melko korkeiksi. Lajisto koostuu kulttuurialueiden, peltojen, pensaikoiden ja lehtipuuvaltaisten metsien lajeista. Vaateliasta metsälajistoa ei havaittu. Runsain laji oli pienenä koloniana purolehdossa pesinyt räkättirastas. Huomionarvoinen laji on purolehdossa reviiriä pitänyt käenpiika, joka on nykyisellään varsin harvalukuinen ja taantuva laji. Peltojen laji oli niiden kokoon nähden melko edustava koostuen kuovista, kiurusta ja ruisräkästä.

Uhanalaisista lajeista havaittiin vain vaarantunut (VU) haarapääsky, jonka pesinnän sijoittumista ei saatu paikannettua. Laji viihtyy myös kulttuuriympäristöissä. Silmälläpidettäviä lajeja tavattiin useita.

Luontoselvityksen johtopäätökset

Selvitysalue on pitkäaikaisen ihmistoiminnan aluetta. Täysin luonontilaisia luontotyyppisiä selvitysalueella ei ole lainkaan. Selvitysalueelta rajattiin kaksi luonnon monimuotoisuudelle tärkeää aluetta. Koiviston puron alueella on uhanalaisiin luontotyyppisiin liittyviä arvoja, joskin sen edustavuutta heikentää aiempi maankäyttö. Alue on kuitenkin myös lepakoitten paikallisesti tärkeä ruokailualue. Koiviston mutakuoppien alue on sekundäärinen elinympäristö, jossa arvoa tuo alueen runsas lahopuusto. Alueella ei tehty havaintoja luontodirektiivin liitteen IVa lajeista pois lukien alueella ruokailemassa havaitut lepakot. Selvitysalueella ei havaittu erityisen huomionarvoista pesimälinnustoa.

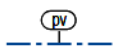
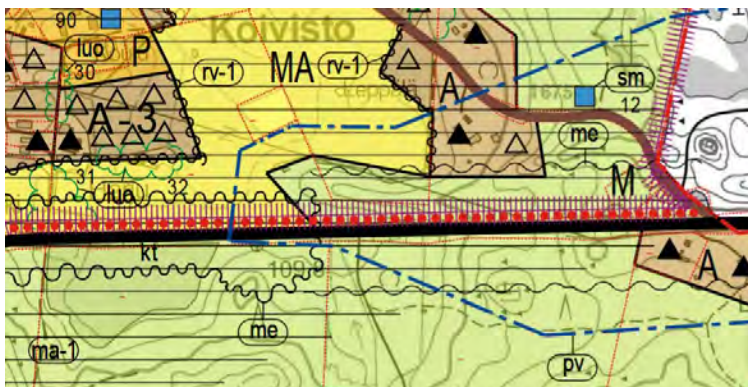
Kuva 9. Ote luontoselvityksestä (Latvasilmu osk). Kohteet Koiviston puro ja Koiviston mutakuopat on luontoselvityksen mukaan arvotettu alimmassa luokassa 4. Monimuotoisuutta tukevat kohteet.

Vesistöt

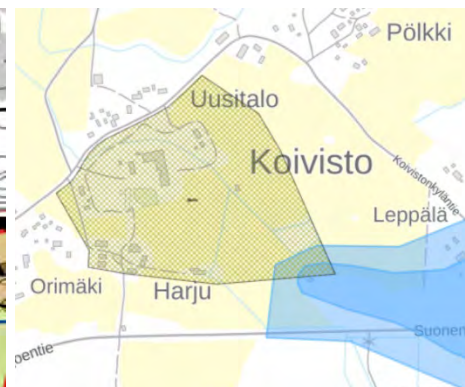
Suunnittelualueelle ei sijoitu järviä tai lampia. Suunnittelualueella on etelästä pohjoiseen valuva ja osittain pelto-ojista muodostuva purolinja Niiniveteen.

Pohjavesialueet

Suunnittelualueen kaakkoislaitaan ulottuu pohjavesialuetta, Kapeenkylä 2 (0999201). Äänekosken pohjavesien suojelusuunnitelman päivistytyö valmistui vuodenvaihteessa 2025-2026. Kapeenkylän pohjavesialue on luokiteltu luokkaan 2. Muu vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.

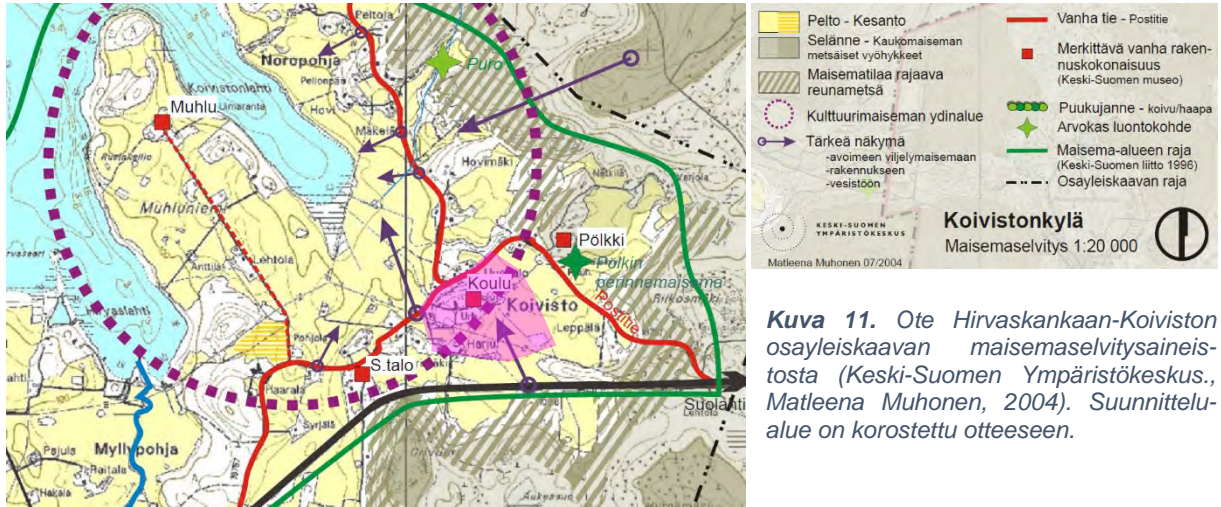
Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue. Alueella tapahtuva toiminta ei saa aiheuttaa maaperän eikä pohjaveden pilaantumista (ympäristönsuojelulaki 16 § ja 17 §) tai näihin verrattavia ympäristöhaittoja. Rakennukset tulee perustaa niin, että rakentaminen ei vaikuta pohjaveden korkeuteen.

Kuva 10. Ote yleiskaavan pohjavesialueen määräyksestä sekä suunnittelualueen sijoittumisesta.

Maisema

Suunnittelualueelle on vuonna 2004 toteutettu maisemaselvitys, jossa suunnittelualueelle on osoitettu peltoaluetta sekä vanhan tien (Postitie) linja. Alueelle sijoittuu tärkeä näkymäakseli Koiviston koululle, ja osa suunnittelualueesta lukeutuu Koiviston kulttuurimaiseman ydinalueeseen.

Kuva 11. Ote Hirvaskankaan-Koiviston osayleiskaavan maisemaselvitysaineistosta (Keski-Suomen Ympäristökeskus., Matleena Muhonen, 2004). Suunnittelu-alue on korostettu otteeseen.

Kuva 12. Maisema suunnittelualueella Koivistonkyläntiellä ja ympärivällä peltoalueella.

Maisemakuvallisesti ja kulttuurihistoriallisesti kylän ydinaluetta edustaa Koivistonlahden ympärille kiertävä kulttuurimaisema, jossa vanhat tiet ja peltoaukeat polveilevat rytmikkäästi. Peltoalut kohoavat kaukain ja tärkeitä näkymiä avautuu useista paikoista kohti kylää ja vesistöä. Tärkeitä näkymiä ovat näkymät vesistöön sekä Suonenjoki-Hirvaskangas tieltä avautuvat näkymät kohti kylää. Erityisen pitkät näkymät ovat kohti vanhaa koulua sekä näkymä kohti Lahdentauksen peltoaukeita.

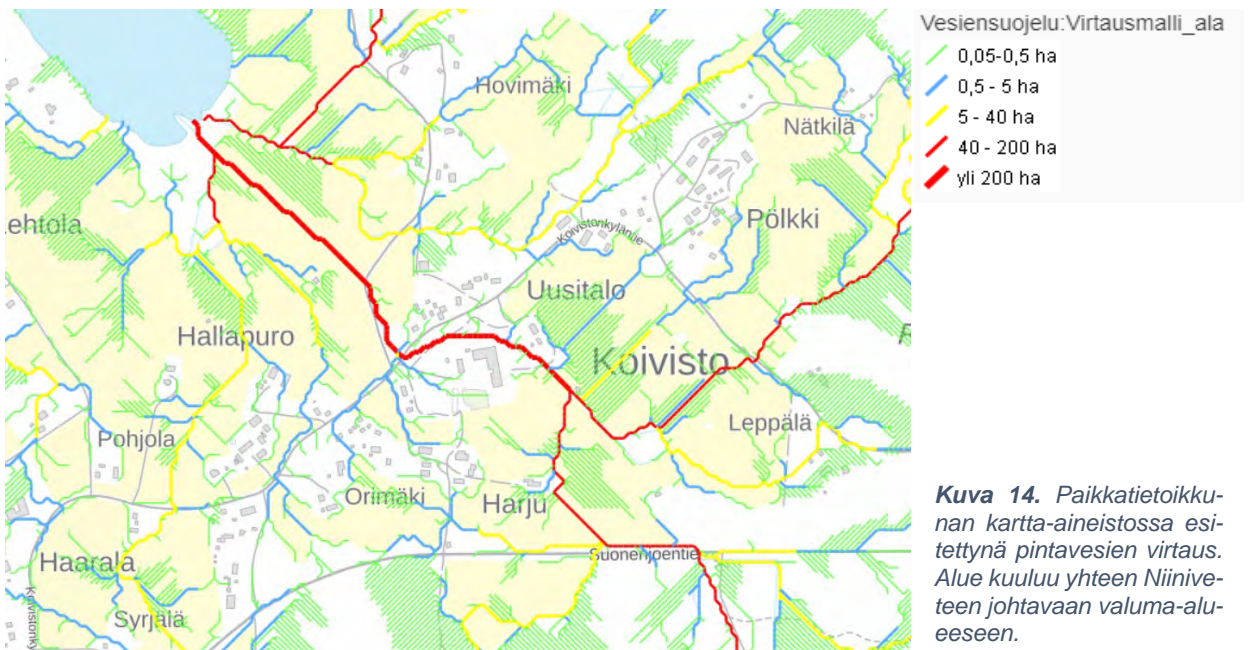
Kuva 13. Peltomaisemaa koululta kantatien 69 suuntaan kuvattuna.

Hulevedet

Äänekosken kaupungin alueella hulevesien hallintaa toteutetaan seuraavien tavoitteiden ja järjestyksen mukaisesti:

- Ehkäistään hulevesien syntyä minimoimalla läpäisemättömien pintojen määrää
- Hyödynnetään hulevedet syntypaikallaan käyttämällä sadevettä kasteluun ja imeyttämällä
- Puhdistetaan hulevedet syntypaikallaan esim. biosuodatusta tai kosteikkoja hyödyntäen
- Viivytetään hulevedet syntypaikallaan esim. altaiden, lampien tai maanalaisten säiliöiden avulla.
- Johdetaan hulevedet pois syntypaikaltaan viivyttämällä järjestelmällä
- Johdetaan hulevedet pois syntypaikaltaan avo-ojissa tai hulevesiviemäreissä viivytyksalueelle ennen vesistöön johtamista
- Johdetaan hulevedet pois syntypaikaltaan avo-ojissa tai hulevesiviemäreissä suoraan vesistöön

Koivistossa pintavesien virtausmalli osoittaa merkittävän valumalinjan sijoittuvan Koiviston koulun vielle ja johtavan puronvartta Niiniveden Hirvaslahteen.

Kuva 14. Paikkatietoikkunan kartta-aineistossa esitettyä pintavesien virtaus. Alue kuuluu yhteen Niiniveden johtavaan valuma-alueeseen.

Ympäristön häiriötekijät

Melu

Suunnittelualueen äänimaiseman ympäristöhäiriötä mahdollisesti aiheuttavia tekijöitä ovat peltoaukean yli kantautuvan kantatie 69:n liikenteen äänet. Koivistonkyläntien liikennemäärät ovat maltillisia. Alueen suunnittelua melun osalta ohjaa valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista.

Taulukko 1. Melun keskiäänitaso eri maankäyttöalueilla.

Ulkona	Melun A-painotettu keskiäänitaso (ekvivalenttitaso) L_{Aeq} / enintään	
	Päivällä klo 7-22	Yöllä klo 22-7
Asumiseen käytettävät alueet	55 dB	50 dB (uudet alueet 45 dB)
Virkistysalueet taajamissa ja niiden välittömässä läheisyydessä	55 dB	50 dB (uudet alueet 45 dB)
Hoitolaitoksia palvelevat alueet	55 dB	50 dB
Oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	-
Loma-asumiseen käytettävät alueet ja leirintäalueet	45 dB	50 dB
Virkistysalueet taajamien ulkopuolella ja luonnonsuojelualueet	45 dB	40 dB
Sisällä	Päivällä klo 7-22	Yöllä klo 22-7
Asuin-, potilas- ja majoitushuoneet	35 dB	30 dB
Opetus- ja kokoontumistilat	35 dB	-
Liike- ja toimistohuoneet	45 dB	-

3.3. Rakennettu ympäristö

Suunnittelualue sijoittuu maaseutukylään, Koiviston koulun ympäristöön. Uusi koulu- ja päiväkotirakennus on toteutettu höylähirrestä vanhan puukoulun läheisyyteen vuosina 2019 ja 2024. Piha-alueille on aidattu päiväkotikäisille omat leikkialueensa ja koululaiset voivat käyttää muita pihaan sijoitettuja leikkivälineitä. Koulun alueelle johtaa yksi ajotie Koivistonkyläntieltä. Henkilökunnan paikoitusalueet sijaitsevat tulotien vasemmalla puolella lähellä lämpölaitosta, perinnetalon takana. Koulukuljetus ja päiväkodin saattoliikenne pysäköintialueineen on toteutettu lähelle uuden koulurakennuksen pääsisäänkäyntiä. Talvikaudella hiihtolatuna toimiva pururata kiertää puron vartta, osittain peltoalueella ja koulun piha-alueella.

Kuva 15. Koulun saattoliikenteen ja leikkivälineiden aluetta.

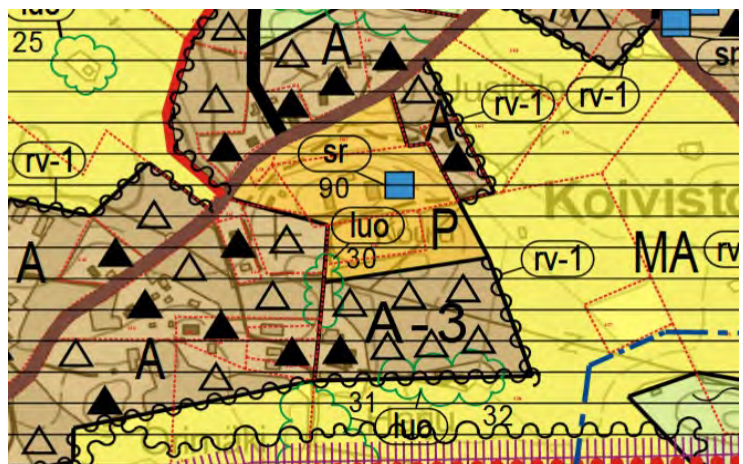
Kuva 16. Perinnetalo ja uusi hirsikoulu- päiväkotirakennus etelän suunnalta kuvattuna.

Kylän maisemaa määrittävät kumpuilevat peltoaukeat, metsäkaistaleet ja maalaismainen museotie, *Koivistonkyläntie*. Kulttuurimaisemaa ylläpitää alueella aktiivinen maatalous. Koiviston kylän vanhin rakennuskanta sijoittuu hajanaisesti Koivistonkyläntien varrelle. Uudempi rakennuskanta on rakentunut vahvemmin teiden varsille. Koiviston koulun ympäristöön sijoittuu joitakin erillispientaloja, vanhoja maatilapihapiirejä ja merkittävässä osin aukeaa peltomaisemaa. Asuinrakennuskanta on uudistunut voimakkaasti historiallisen maalaisympäristön rinnalla. Suunnittelualueelle sijoittuu kaksi rakennettua asuinrakennusta. Kiinteistölle 992-454-3-344 on rakennettu omakotitalo vuonna 1990 ja kiinteistölle 992-454-3-370 paritalo vuonna 1997. Suunnittelualueen pellolle sijoittuu myös kaksi vanhaa pystyrunkoista lautaverhoitua lato- tai varastorakennusta, jotka ovat vinoutuneita ja mahdollisesti purettavaksi arvioitavia.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Keski-Suomen maakuntakaavan tarkastuksen 2017 alueluettelon mukaan suunnittelualue sijoittuu maakunnallisesti merkittävälle maisema-alueelle 44. *Koivistonkylä* sekä käsittää kohteen Koiviston vanha puukoulu (nyk. Perinnetalo) maakunnallisesti merkittävästä rakennetusta kulttuuriympäristöstä 476. *Koiviston vanha koulu, museotie ja Muhluniemi*.

Keskeisiä kulttuurihistoriallisia aiheita alueella ovat Koiviston museotie, Koiviston koulu, sekä maakunnallisesti merkittävä maalaismainen kulttuurimaisema. Koiviston kylän rinnakkaisitie kantatie 69 valmistui 1950-luvulla, ja vuonna 1998 aikaisempi maantie (Koivistonkyläntie) vihittiin Koiviston museotieksi. Kulttuuriympäristön ominaispiirteiden säilymistä on edistetty voimassa olevan Hirvaskankaan-Koiviston osayleiskaavan (2018) yhteydessä hyväksytyllä aikaisempaan osayleiskaavaan laaditulla Honkolan ja Hirvaskankaan-Koiviston osayleiskaavan rakennustapaohjeella (Suunnittelukeskus Oy, 2004), jossa on kuvattu kulttuurimaisemaan sopivaa rakennustapaa: rakennustapaohjeessa on annettu määräyksiä rakennusten sijoittumisesta maisemaan, suojaisien pihapiirien muodostumisesta ja perinnesävyjen käytöstä rakennusten julkisivuilla. Yleiskaavatasolla suunnittelualue on kokonaisuudessaan viivoituksella osoitettua ma-1 maisemallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa.

Kuva 17. Ote Hirvaskankaan-Koiviston osayleiskaavasta.

Hirvaskankaan-Koiviston osayleiskaavan muutoksessa suunnittelualueelle sijoittuu suojeltu rakennus 90. *Koiviston koulut*. Koiviston vanha koulu (nykyisin Perinnetalo) on maakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön kohde. Suunnittelualueen vierelle sijoittuva kohde on 87. *Harjula*.

Harjula

Suunnittelualueen vierelle sijoittuu Harjulan talo (87), joka on paikallisesti maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti merkittävä entinen 1890-luvun torpan pihapiiri. Vuonna 1933 rakennettua päärakennusta on laajennettu eri aikakauden tiilisiivellä vuonna 1965. Pihan kokonaisuuteen kuuluvat 1940-1950-luvuilla rakennetut talousrakennukset aitta, navetta ja puimala. Rakennuskokonaisuutta on arvioitu: *Paikallisesti maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti merkittävä entinen 1890-luvun torpan pihapiiri, jossa kylämaisemassa hyvin näkyvä v.1933 päärakennus, jota laajennettu tyyliin sopimattomalla tiilisiivellä 1965 sekä 1940-1950-luvun talousrakennukset, kuten aitta, navetta, puimala, vilja-aitta, jotka kaikki varastokäytössä.*

Kuva 18. Harjulan navetta, päärakennus (vanha osa) sekä aittarakennus.

Koiviston koulu

Koiviston vanha puukoulu on rakennettu vuonna 1913. Rakennuksen kerrotaan koostuvan osittain Koiviston kylällä sijainneen kruunun viljamakasiinin hirsistä. Jugend- ja kertaustyylinen lautaverhoiltu rakennus yksityiskohtineen on säilynyt alkuperäiselle asulle tunnistettavissa. Päärakennus on rakennettu Yrjö Sadeniemen Maalaiskansakoulujen rakennuspiirustuksia – kokoelman n:o 7 mukaisesti.

Rakennus on nykyisin käytössä Perinnetalona ja palvelee koulun käsityö-opetusta. Puukoulu sijoittuu maastossa hieman ympäristöään korkeammalle ja paikoin kauas näkyvälle paikalle. Koulurakennuksista 1950-luvun kivirakenteinen koulu on purettu, ja paikalle on rakentunut Koiviston uusi hirsirakenteinen koulu ja -päiväkoti.

Kuva 19. Koiviston kylän puukoulu, joka tunnetaan nykyisin Perinnetalona.

Kuva 20. Koiviston koulurakennukset. Vasemmalla Perinnetalo ja oikealla uusi koulu- ja päiväkotirakennus.

Muinaisjäännökset

Suunnittelualueella ei sijaitse tunnettuja kiinteitä muinaijäännöksiä. Alueen muinaismuistot on kartoitettu viimeksi Hirvaskankaan-Koiviston osayleiskaavaa laadittaessa. Muinaijäännökset ovat merkitty yleiskaavakartalle. Suunnittelualueelle ei sijoitu tunnettuja kiinteitä muinaijäännöksiä tai löytöpaikkoja.

Yleiskaavassa suunnittelualueen ulkopuolelle sijoituvia kohteita on osoitettu sm-merkinnällä:

11. Venäläiskivi (1000 00 3531); joukkohaudan muistokivi ja mahd. talonpohja ja
12. Riikosenmäen sairastupa (1000 00 3536) kulkutautisairaalan rakennuksen pohja.

Yleiskaavan kohteet perustuvat aiemman osayleiskaavatyön yhteydessä laadittuun Hirvaskankaan-Koiviston muinaijäännösinventointiin (Mikroliitti Oy, Timo Jussila, 2004.) Yleiskaavaan merkityt muinaismuistot ovat muinaismuistolailalla rauhoitettuja kiinteitä muinaijäännöksiä.

Koiviston museotie

Suunnittelualue sijoittuu Koivistontien eteläpuolelle, joka on pinnoittamaton maalaismainen Koiviston kylän alueen kokoojakatu. Tien saavutettaville on sijoittunut maalaistiloja ja alue on myöhemmin täydennysrakentunut uudisasuinrakennuskannalla. Koiviston tiellä on historiallista merkitystä vanhana markkina- ja postitienä Kuopion ja Vaasan välillä. Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on laatinut raportin **Museotien hoito- ja ylläpitosuunnitelma (2013)**, jossa tiivistetään tien historiasta:

”Koiviston tien nykyinen ulkomuoto vastaa lähinnä sen 1930–1950-lukujen olomuotoa. Alkuperäistä Vanhaa Laukaantietä siinä on linjaus, ainakin osittain. Museotieksi se on valittu edustamaan kustavilaisen tienrakennuksen kautta, jolloin tiet määräysten mukaisesti ojitettiin ja pengerrerettiin. Määräysten mukainen leveys oli 10 kynnärää eli noin 6 metriä. Tiedetään, että vuonna 1787 tie oli vain ratsupolku ja leventäminen on tehty 1800-luvun aikana. Tien linjaus on pääosin säilynyt, tien leveys on säilynyt suunnilleen viitenä metrinä ja tien tasausviiva on säilynyt suunnilleen kustavilaisen ajan tasolla. Tien perusrakenteesta pitäisi löytyä alkuperäinen tierakenne ja sen päälle rakennetut uudemmat kerrokset. Museologisessa mielessä tien tutkittavuus on jäljellä. Museointihetken (vuosi 1998) olotila tiellä on jokseenkin muuttumaton. Koivistonkylän tien hoidon ja ylläpidon ensisijainen tavoite pidemmällä tähtäyksellä on säilyttää tie nykyisen kaltaisena. Luonnollisesti normaalit soratien hoitotoimet ja uudelleen ojitaminen ovat sallittuja.” (ELY, Martti Piltz ja Laura Soosalu, 2013)

Palvelut, työpaikat ja väestö

Suunnittelualueelle sijoittuu opetustoimeen ja varhaiskasvatukseen kytkeytyviä työpaikkoja. Alueelle ei sijoitu muita palveluita. Lähimmät palvelut ja työpaikat sijaitsevat Hirvaskankaan palvelukeskityksessä 4-tien varrella. Lähimmät kaupunkitaajamat ovat 10 km etäisyydellä Suolahdessa ja 17 km Äänekosken keskustassa sekä 18 km Uuraisilla.

Liikenne

Suunnittelualue sijoittuu Koivistonkyläntien varrelle, joka on pinnoittamaton maalaismainen Koiviston kylän alueen kokoojakatu ja virallinen Museotie. Koiviston kylän rinnakkaistie kantatie 69 valmistui 1950-luvulla, ja vuonna 1998 aikaisempi maantie Koivistonkyläntie vihittiin Koiviston Museotieksi.

Kuva 21. Koiviston kylän Museotie.

Koiviston koulun oppilaiden koulutien liikenneturvallisuus Koivistonkyläntiellä on paikallisesti tärkeäksi koettu kehityskohta liikennejärjestelyiden osalta. Oppilaat kulkevat kävellen ja pyöräillen tien viertä, josta kulkee alueen asuin- ja työpaikkaliikenne, maatalouskoneita, sekä saattoliikenne ja huoltoajo kouluun ja päiväkotiin. Liikennenopeus ja maantien talvikunnossapito aiheuttaa jalankulkijoille vaarallisia olosuhteita. Tienpitäjänä Koivistonkyläntiellä on Keski-Suomen Elinvoimakeskus (ent. K-S ELY-keskus).

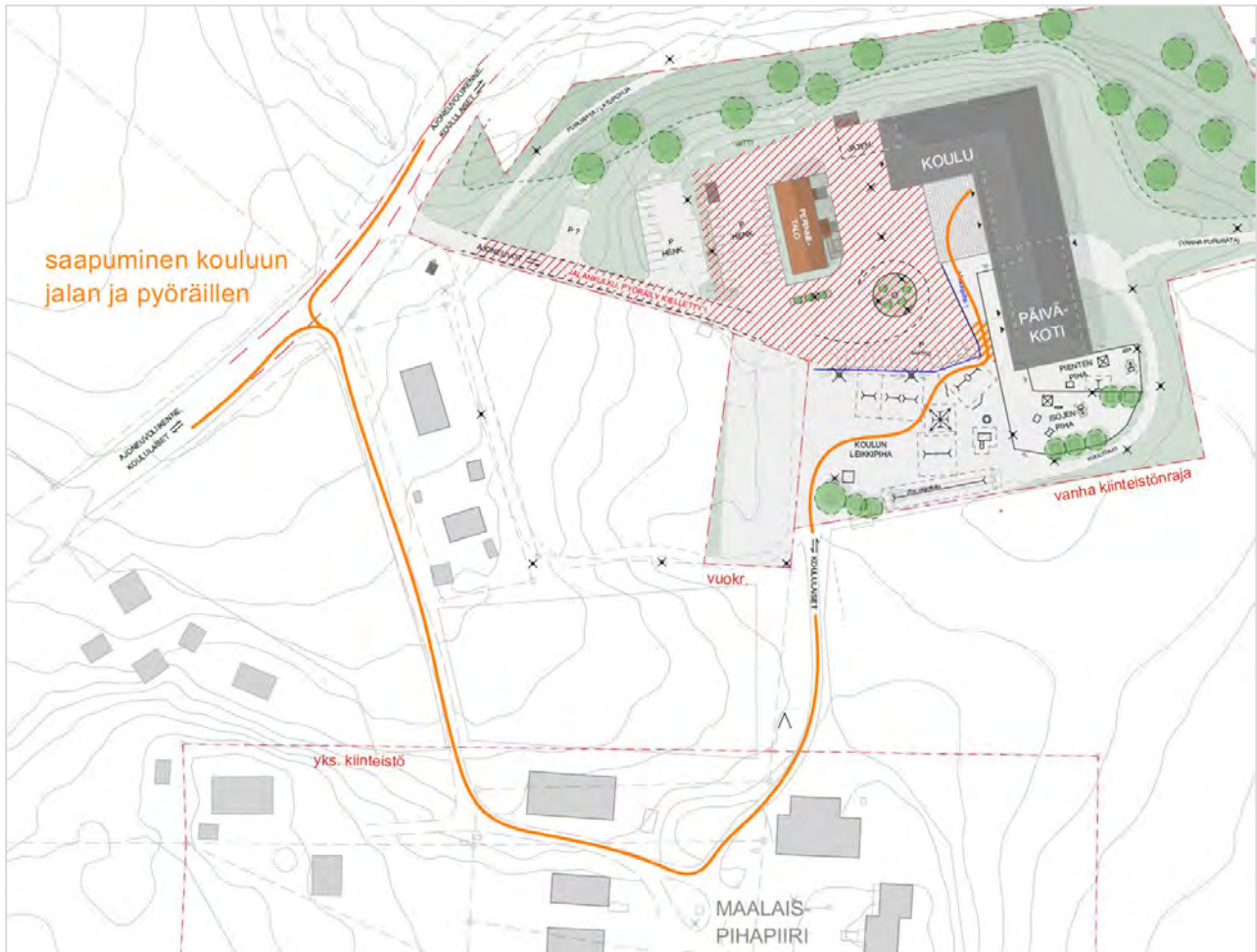
Koivistonkyläntielle on laadittu vuonna 2013 Museotien hoito- ja ylläpitosuunnitelma (ELY, Martti Piltz ja Laura Soosalu, 2013). Selvityksessä on taustoitettu tielinjan historiaa, arvioitu tiehen liittyviä kulttuurihistoriallisia arvoja museointihetken ympäristössä ja annettu suosituksia tienhoitoon ja tiealueen läheiseen maankäyttöön. Liikenteen kannalta selvityksessä on korostettu kulttuurimaisemaa tukevia ympäristönhoidollisia seikkoja, uusien liittymien rakentamisesta vetäytymistä, sekä liikenneturvallisuuden parantamista mutkittävän tien varrella. Museotiestä linjataan:

”Tien hoidon tavoitteena on säilyttää vuoden 1998 museointiajankohdan tien luonne, sen linjaus, taseus ja suhde ympäristöön. Koivistonkylän tien hoidon ja ylläpidon ensisijainen tavoite pidemmällä tähtäyksellä on säilyttää tie nykyisen kaltaisena. Luonnollisesti normaali sora- ja hiekkatien hoitotoimet ja uudelleen ojittaminen ovat sallittuja. Kuitenkin niissä pitää toimia mahdollisimman hienovaraisesti tien luonnetta kunnioittaen.

Tien valaistuksen ja mahdollisten kevytvyöhykkeiden kehittäminen eivät ole välttämättä vastakkaisia tien museaalisen säilyttämistavoitteen kanssa. Tien turvallisuuden parantamista valaistuksen jatkamisella kantatielle saakka tulee harkita. Uudet liittymät suositellaan toteutettavaksi mahdollisimman hienovaraisesti museotiehen sovittaen. Liittymät tulisi rakentaa tiiviinä välttämällä laajoja päällystettyjä pintoja. Uudet rakennuspaikat liitetään mieluiten olemassa oleviin liittymiin.”

Koulun alueen liikennejärjestelyt

Koiviston koulun alueelle ajoneuvoliikenne kulkee liittymästä, jonka liikenneturvallisuus on koettu heikoksi näkymää peittävän kasvillisuuden, tien mutkan ja tiellä ajettavien ajonopeuksien vuoksi. Tie koululta risteykseen laskee jyrkästi. Oppilaita on ohjeistettu saapumaan läntisemmän tienhaaran liittymän kautta, joka on määritelty asuinkiinteistöille ajon sallivaksi kävelytieksi. Koululle johtavalla tiellä jalankulu ja pyöräily on kielletty liikennemerkein. Tällöin ajoneuvot ja koululaiset eivät kulje rinnakkain koululle nousevaa tietä, ja koulun risteys on saatu turvallisemmaksi.

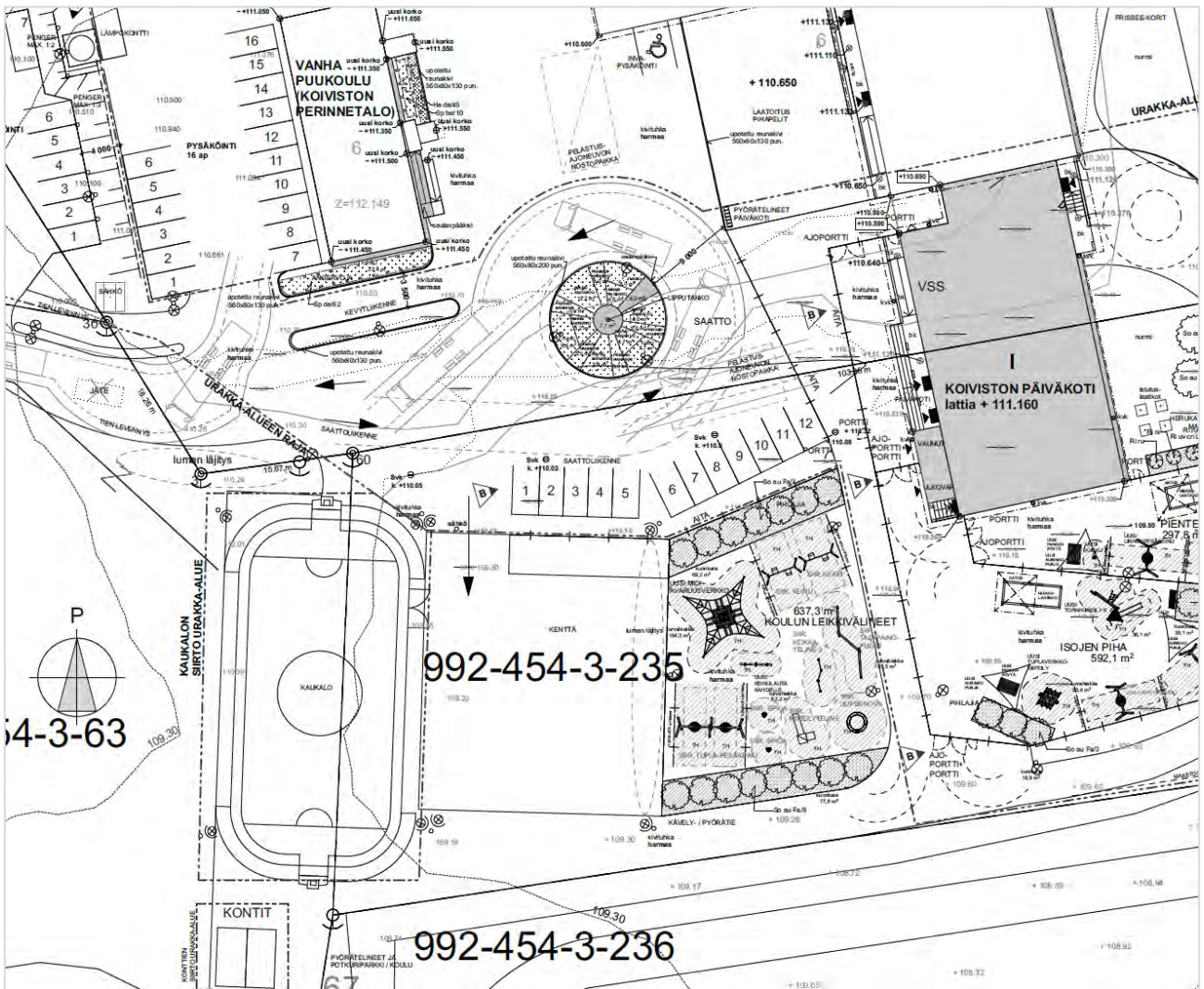
Kuva 22. Koulun piha- ja liikennejärjestelyiden lähtötilanne. Koivistonkyläntieltä koululle johtavalla ajoneuvoliikenteelle varatulla pääkulkuväylällä (punainen viivoitus) on jalankulku ja pyöräily kielletty. Saattoliikenne ja huoltoajolle varattu tie vie koulun alueen pihapiiristä huomattavan osuuden.

Jalankulku ja pyöräily on sovittu kulkemaan koulun alueelle etelästä käsin Harjulan maalaispihapiirin kautta. Asuinkiinteistöille johtava tie on määritelty kävelytieksi, jolla tontille ajo on sallittu. Tie pihapiiristä koululle jatkuu polkumaisena pellon viertä pitkin. Pääsaapumissuunnan kulkureitti on varattu kokonaan ajoneuvoliikenteelle, jonka vierellä jalankulku ja pyöräily on kielletty.

Koulun pihan saattoliikennejärjestely on koulun ja päiväkodin rakentumisen aikaan laadittu tiiviisti sille alalle, joka koululla on ympäristössään ollut käytettävissä. Saattoliikenteen käänköympyrä on toteutunut suunnitelman mukaan kahden koulurakennuksen väliselle pihalle pysäköintipaikkoineen. Syväälle koulun pihalle ulottuva liikenne on eroteltu välituntipihan alueesta metalliaidalla, joka muodostaa 3,7 m leveän pullonkaulan välituntipihan ja koulun sisäänkäynnin kulkemiselle.

Kuva 23. Koulun liittymä Koivistonkyläntielle.

Kuva 24. Ote päiväkodin rakentumisen aikaisesta pihasuunnitelmasta, jonka mukaan saattoliikenteen ratkaisu on toteutunut.

Kunnallistekniikka

Kaava-alueella toimii vesijohtolinjojen osalta Koiviston vesihuolto-osuuskunta. Alueella ei ole kaukolämpöverkostoa. Sähköverkon toiminnoista ja sähkön jakelusta vastaa Elenia Oyj. Alueella ei ole kattavaa hulevesiverkostoa: hulevedet tulee imeyttää kiinteistön alueella.

3.4. Maanomistus

Koiviston koulun ympäristö on pääasiassa kaupungin omistuksessa. Rakentuneet yleiskaavassa osoitetut asuin- ja maatalousrakennusten rakennuspaikat ovat pääasiassa yksityisessä maanomistuksessa. Asemakaavaa laatiessa on neuvoteltu yksityisten maanomistajien maankäytöllisistä tavoitteista mahdollisesti koulu-toiminnalle tarvittavilla alueilla.

Kuva 25. Koivistonkyläntien ja koulun liittymän vierellä on sähkömuuntaja.

4. SUUNNITTELUTILANNE

4.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Niiden tehtävänä on mm. varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa, auttaa saavuttamaan hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. Tehokas liikennejärjestelmä
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

4.2. Maakuntakaava

Kuva 26. Ote tarkistetusta Keski-Suomen maakuntakaavasta. Suunnittelualueen sijainti on osoitettu nuolella.

Keski-Suomen tarkistettu maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 1.12.2017 ja se on tullut voimaan 26.1.2018. Koko Keski-Suomi on maakuntakaavassa osoitettu biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi. Äänekosken ja Suolahden taajamat muodostavat alueen seutukeskuksen / kuntakeskuksen (ruskea ympyrä). **Koiviston kylä** sijoittuu ympyrän ulkopuolelle, ja on maakuntakaavassa osoitettu arvokkaaksi maisema-alueeksi (vihreä vaakaraidoitus) sekä kulttuuriympäristön vetovoima-alueeksi (ruskea vinoviivitus). Alueen länsipuolelle sijoittuu valtatie 4 kehittämissakseli, uusi moottori- tai moottoriliikennetien merkintä sekä vähittäiskaupan suuryksikön merkintä (km).

Maakuntakaavassa annetaan koko maakuntaa koskevia määräyksiä mm. kulttuuriympäristöstä ja luonnonvaroista. Kulttuuriympäristön osalta yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee ottaa huomioon

muinaisjäännökset ja merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön kohteet sekä arvokkaat perinnemaisemat. Luonnonympäristön osalta pohjavesiluokitusten mukaisten alueiden toimenpiteet eivät saa vaikutukseltaan heikentää pohjaveden kemiallista tai määrällistä tilaa.

Keski-Suomen maakuntakaavan tarkastuksen 2017 alueluettelon mukaan suunnittelualue sijoittuu maakunnallisesti merkittävälle maisema-alueelle 44. *Koivistonkylä* sekä käsittää kohteen Koiviston vanha puukoulu (nyk. Perinnetalo) maakunnallisesti merkittävästä rakennetusta kulttuuriympäristöstä 476. *Koiviston vanha koulu, museotie ja Muhluniemi*.

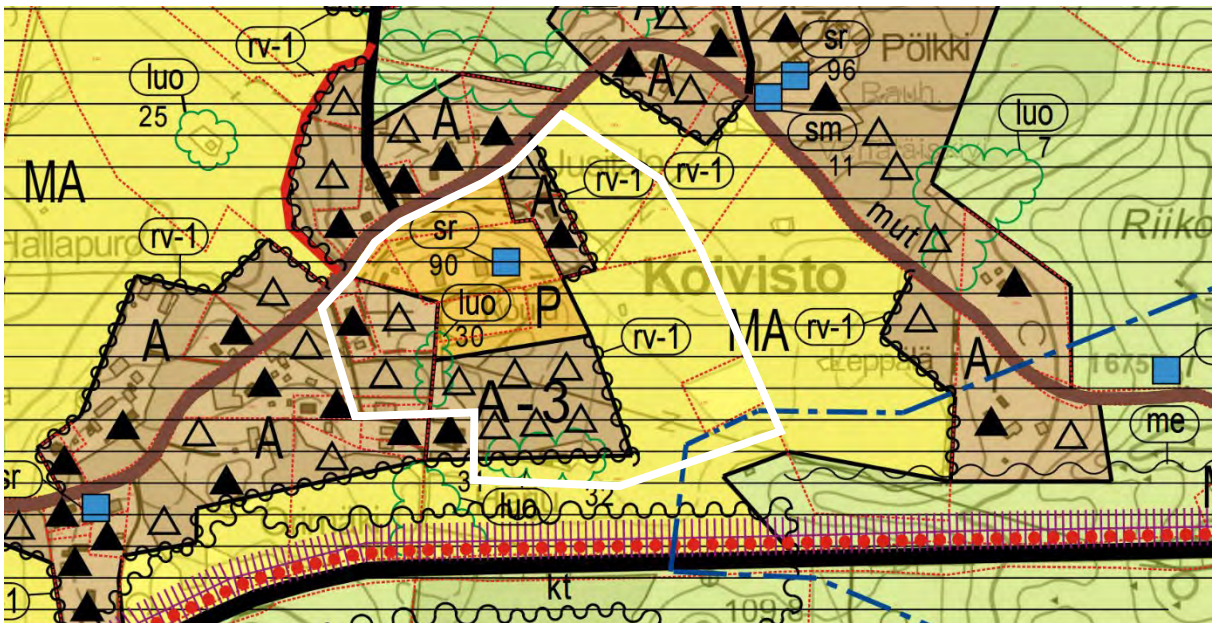
Keski-Suomen maakuntakaava 2040

Keski-Suomen liitto käynnisti maakuntakaavan päivityksen loppuvuodesta 2020. Päivitys koskee koko Keski-Suomen maakunnan aluetta, Kuhmoinen pois lukien. Maakuntakaava päivitetään Keski-Suomen liiton rullaavan maakuntakaavoituksen periaatteiden mukaisesti. Rullaavassa maakuntakaavoituksessa voimassa olevaa maakuntakaavaa muutetaan kertyneiden muutostarpeiden mukaan. Kaavasta käytetään nimeä Keski-Suomen maakuntakaava 2040. Maakuntavaltuusto hyväksyi 8.12.2023 § 21 kaavaehdotuksen, joka käsitteli seudullisesti merkittävää tuulivoimatuotantoa ja liikenteen muutostarpeita. Lisäksi tarkasteltiin hyvinvoinnin aluerakennetta. Maakuntakaava 2040 muuttaa ja täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa näiden teemojen osalta, muilta osin 28.1.2020 lainvoiman saanut Keski-Suomen maakuntakaava jää voimaan sellaisenaan. Maakuntavaltuuston 8.12.2023 hyväksymä Keski-Suomen maakuntakaava on lainvoimainen 1.10.2025 alkaen. Maakuntakaava 2040 kaavakartalla ei ole merkintöjä suunnittelualueelle.

4.3. Yleiskaava

Hirvaskankaan-Koiviston osayleiskaavan muutos on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.6.2018 ja se on saanut lainvoiman elokuussa 2018.

Suunnittelualueelle on osayleiskaavassa osoitettu *palvelujen ja hallinnon aluetta (P)*, *maisemallisesti arvokasta peltoaluetta (MA)* ja *asuntoalueita (A, A-3)*. A-3 alueen osalta on tarkentava määräys; *Alueen tonttijärjestelyistä tulee laatia yksityiskohtaisempi suunnitelma, joka tulee saattaa kaupungin hyväksyttäväksi*. Asuntoalueiden peltoalaan rajoittuvilla laidoilla on puuston istutusta määräävä reunavyöhyke (kaariviiva, rv-1).

Kuva 27. Ote Hirvaskankaan-Koiviston osayleiskaavasta. Suunnittelualueen likimääräinen rajaus on osoitettu valkoisella viivalla.

Alueelle sijoittuu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä kohdealueet 30. Kivirauniot ja 32. Suohautakosteikko, sekä suojeltava rakennus tai rakennettu ympäristö (sr 90, Koiviston koulut).

Alue on kauttaaltaan maisemallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa (ma-1, vaakaviivitus) ja sijoittuu museotien (mu, ruskea viiva) eteläpuolelle. Alue sijoittuu Koiviston ydinkylän alueelle (violetti viivoitettu alueviiva), joka on palvelujen sijainnin ja kunnallistekniikan toteuttamisen kannalta edullinen rakentamisalue. Alueen kaakkoiskulmaa sivuaa tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue (pv, sininen pistekatkoviiva) -merkintä. Suunnittelualan ympäristössä lisäksi on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Eteläpuolelle sijoittuu Suonenjoentie, kantatie 69 (kt), uusi kevyen liikenteen väylä (punainen palloviiva) sekä niitä ympäröivä melualue (me, kaariviiva).

4.4. Asemakaava

Alue on asemakaavoittamatonta aluetta. Lähin asemakaavoitettu alue on Äänekosken Hirvaskangas, jolla on ratkaistu yritystoiminnan maankäyttöä. Hirvaskankaalla asumista on asemakaavoitettu Hirvimäen alueelle, joka sijoittuu suunnittelualueelta linnuntietä noin 3,5 km lännen suuntaan aivan Hirvaskankaan liikekeskittymän kupeeseen.

4.5. Muut suunnitelmat ja selvitykset

Suunnittelualueelle on tehty luontoselvitys 2025 Äänekosken kaupungin toimeksiannosta (Latvasilmu osk). Suunnittelualan aikaisempia suunnitelmia ja selvityksiä ovat Hirvaskangas-Koivisto osayleiskaavan (2018) aineisto. Vuodenvaiheessa 2025-2026 valmistui Äänekosken pohjavesien suojelusuunnitelman päivittäminen.

Rakennusjärjestys

Äänekosken kaupungin rakennusjärjestys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.12.2006.

Rakennuskiellot

Suunnittelualan kiinteistöt 992-454-3-63 LEHTOLA sekä 992-454-3-345 MÄENPÄÄ (osa) ovat asetettu rakennuskieltoon asemakaavan laatimisen ajaksi. Rakennuskielto on asetettu, jotta voidaan varmistaa alueelle tulevan rakentamisen olevan yhteensopiva kaavasuunnittelun tavoitteiden kanssa.

Rakennuskielto oli tarpeen asettaa kiinteistölle 992-454-3-63 (Lehtola) sekä osalle kiinteistöä 992-454-3-345 (Mäenpää) kuvassa 28 esitetyn mukaisesti. Äänekosken kaupunki on vuokranut 1134 m² suuruisen alueen kiinteistöä 992-454-3-63 Koiviston koulun välittömästä läheisyydestä. Joulukuussa vuonna 2020 allekirjoitettu vuokrasopimus on voimassa 31.12.2026 saakka.

Rakennuskiellolla ja asemakaavan laatimisella pyritään varmistamaan Koiviston koulun alueen toimintojen sijoittaminen tarkoituksen mukaisella tavalla kouluympäristöön. Alueella on voimassa Hirvaskangas-Koiviston osayleiskaava, jossa koulun alueelle osoitettu palvelujen alue-merkintä (P), ei vuonna 2024 rakennetun päiväkodin jälkeen vastaa laajuudeltaan varhaiskasvatuksen tilatarpeita. Kaupungin tavoite on suunnitella tarkemmin Koiviston koulun ja päiväkodin toimintojen maankäytölliset aluevaraukset ja yhteensovittaa ne koulun ympäristöön yleiskaavassa osoitettujen erillispientalotonttien kanssa. Asemakaavatyössä tarkastellaan erillispientalotonttien kokoa, sijoittumista ja kulkuyhteyksien järjestämistä.

Pohjakartta

Äänekosken kaupunki ylläpitää asemakaavoitetun alueen pohjakarttaa. Pohjakartta on tarkastettu 19.5.2026.

Kuva 28. Rakennuskieltoalue, KH 12.5.2025 §126 liitekartta.

5. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

5.1. Asemakaavan suunnittelun tarve

Asemakaavan laatiminen on käynnistynyt kaupungin omasta aloitteesta. Asemakaavan muutoksella tarkastellaan Koiviston koulun ja päiväkodin toiminnalle tarvittavien alueiden laajuus ja toimintojen sijoittelu. Asemakaavoituksella toteutetaan tarkentava suunnitelma rakentamattomille pientalotonttien kokonaisuudelle sekä alueiden kulkuyhteyksille.

5.2. Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Asemakaavan muutos on käynnistetty Äänekosken kaupungin aloitteesta. Kaupunginhallitus päätti käynnistää kaavahankkeen kokouksessaan 28.4.2025 § 107. Kaavoitushanke kuulutettiin vireille 7.5.2025 kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla sekä *Pikkukaupunkilainen* ja *Äänekosken Kaupunkisanomat* -lehdissä.

5.3. Osallistuminen ja yhteistyö

Kaavahankkeen lähtökohtia, tavoitteita ja etenemistä kuvaava osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) pidettiin AKL 62 §:n ja AKL 63 §:n mukaisesti nähtävillä 7.5. – 6.6.2025 välisen ajan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan kaavahankkeen aikana. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on kaavaselostuksen liitteenä (*Liite 1*). Kaavaprosessin aikaista tapahtunutta vuorovaikutusta osallisten ja viranomaisten kanssa on kuvattu kaavaselostuksen vuorovaikutusraportissa (*Liite 3*).

5.3.1. Osalliset

Osallisia ovat kaikki, jotka tuntevat itsensä osallisiksi. AKL 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, esimerkiksi arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä, tai jättää muistutuksia kaavaehdotuksesta.

Osallisiksi kaavahankkeen yhteydessä tunnistetut tahot on mainittu kaavaselostuksen liitteenä olevassa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

5.3.2. Vireilletulo

Äänekosken kaupunginhallitus on 28.4.2025 § 107. päättänyt käynnistää uuden kaavahankkeen **Koiviston koulun ympäristön asemakaava**. Vireilletulosta kuulutettiin 7.5.2025 kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla sekä *Pikkukaupunkilainen* ja *Äänekosken Kaupunkisanomat* -lehdissä. Kaavan sisältöä ja laadintaa kuvaava osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli nähtävillä 7.5. – 6.6.2025 välisen ajan AKL 63 § mukaisesti. Nähtävilläoloaikana hankkeesta ei saatu kirjallista palautetta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään ja täydennetään tarvittaessa kaavaa valmisteltaessa.

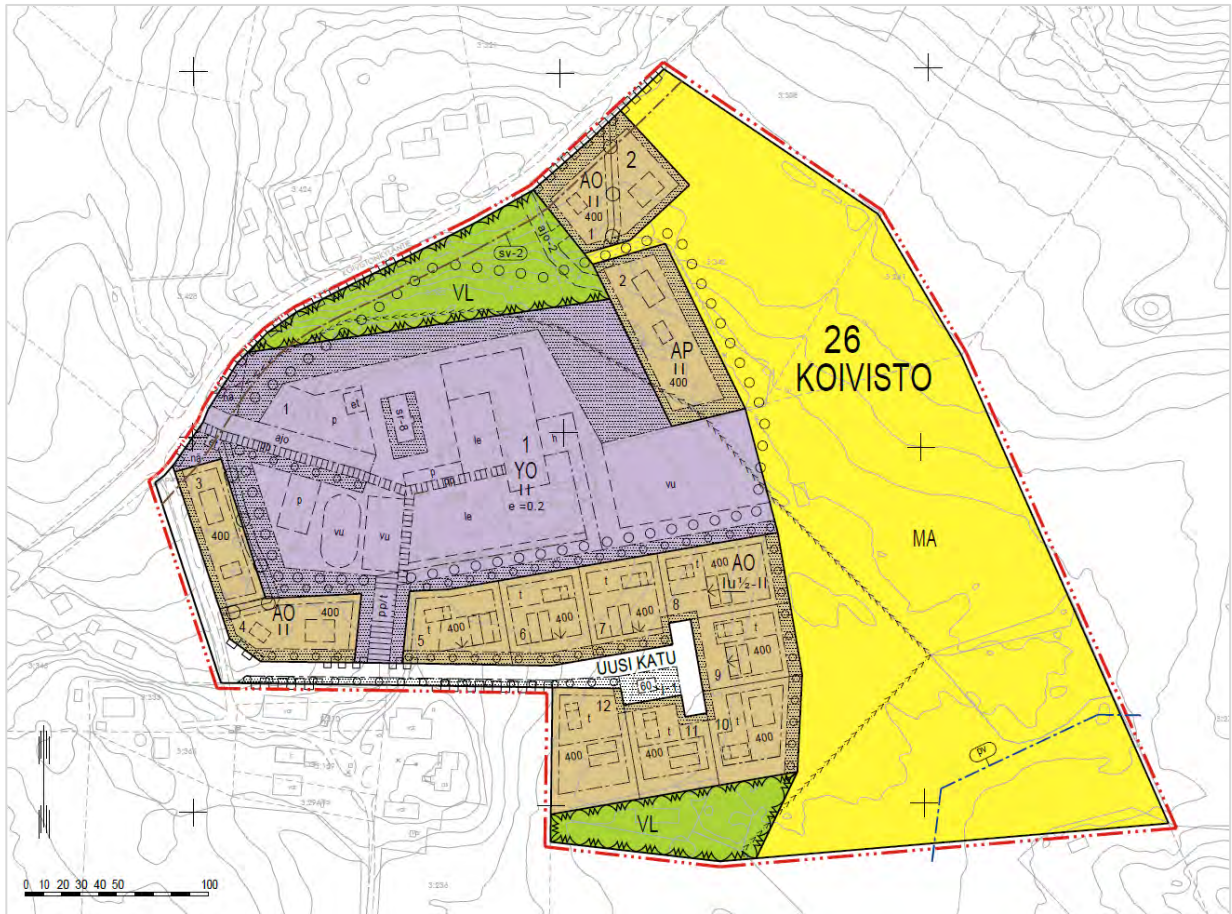
5.3.3. Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Asemakaavan laatimisesta järjestettiin Äänekosken kaupungin Kaavoitusiltapäivä 3.12.2025 Koiviston koululla. Paikalla olevat voivat esittää toiveita ja kysymyksiä alueelle laadittavasta ensimmäisestä asemakaavasta maankäyttöpalveluiden viranhaltijoilta ja valmistelijoilta. Tilaisuudessa esiin nousivat toiveet koululaisten koulutien liikenneturvallisuuden parantamisesta, jääkiekkokaukalon pikaisesta rakentamisesta sekä uuden asuinalueen ja Koiviston kylän markkinoinnista tulevaisuudessa.

Kaavaluonnosaineiston nähtävillä olosta osallisia ja kuntalaisia tiedotettiin kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla sekä *Pikkukaupunkilainen* ja *Äänekosken kaupunkisanomat* (ÄKS) -lehdissä. Lisäksi suunnittelun alueen maanomistajille lähetettiin kirje valmisteluaineiston nähtävillä asettamisesta. Kaavaluonnos asetettiin julkisesti nähtäville AKL 62 § ja MRA 30 § mukaisesti 12.11. - 17.12.2025 väliseksi ajaksi. Osallisilla oli mahdollisuus jättää mielipiteensä kaava-aineistosta.

Kaavaluonnoksesta pyydettiin lausunnot viranomaisilta ja muilta toimijoilta.

Kaavaluonnoksesta tullut palaute ja palautteeseen laaditut vastineet on koottu kaavaselostuksen liite-
teenä olevaan vuorovaikutusraporttiin (Liite 3).

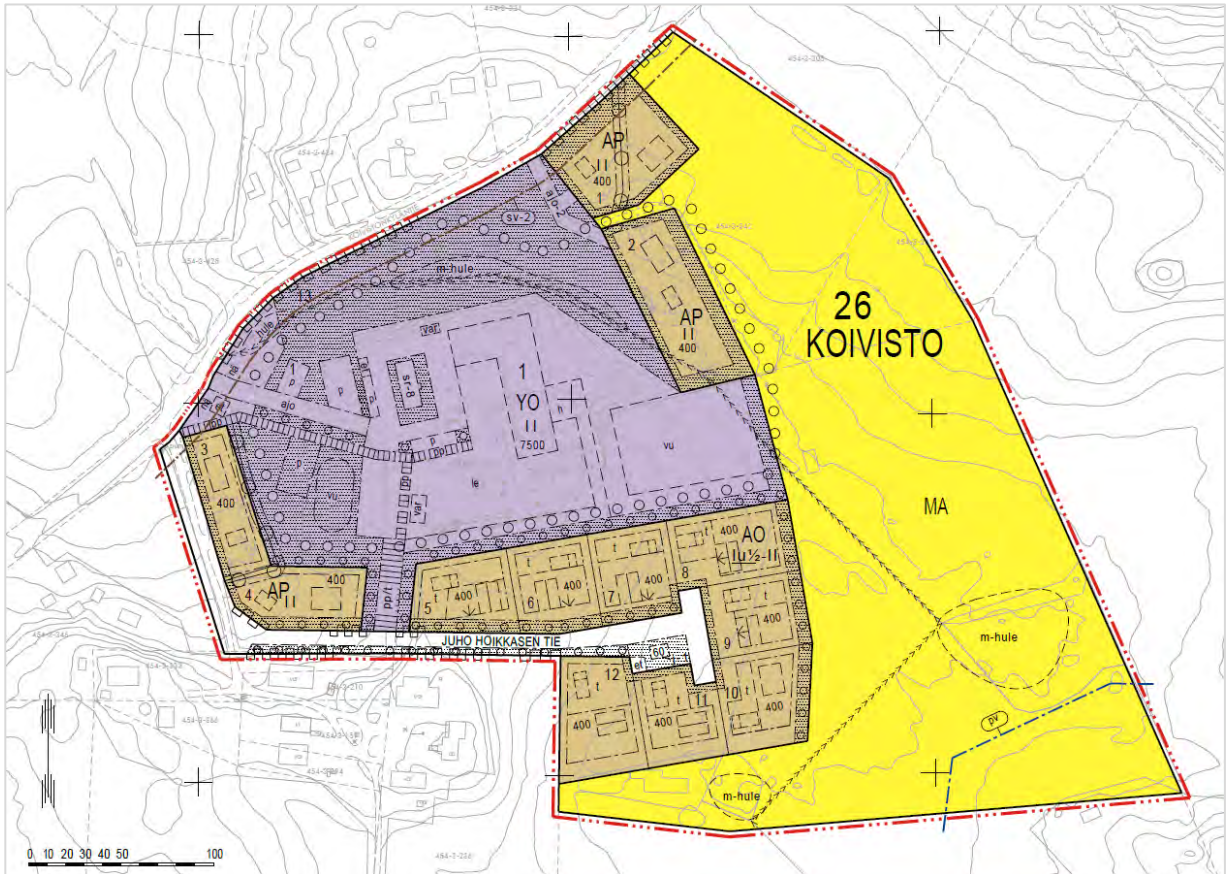
Kuva 29. Ote 3.11.2025 päivätystä, nähtävillä olleesta kaavaluonnoksesta.

Luonnosvaiheen palaute:

Kaavaluonnoksesta vastaanotettiin 10 lausuntoa ja 2 mielipidettä. Lausunnoissa koulun alueen laajentamista pidettiin tarpeellisena, ja uuden asuinalueen asemakaavoitus kylän elinvoimaisuutta tukevana. Keski-Suomen ELY-keskuksen, -museon ja -maakunnan liiton lausunnon mukaan maakunnallisesti merkittävän kulttuurimaiseman ja arvokkaan koulurakennuksen asemaa tulisi vahvistaa asemakaavamääräyksin, ja uuden asuinalueen rakentamista ohjata rakentamistapaohjeella. Äänekosken kaupungin opetuslautakunta sekä paikallinen aktiivisesti virkistys- ja urheilutoimintaa järjestävä urheiluseura Koiviston kipinä kannatti lausunnossaan ja mielipiteessään koulun välitunti- ja liikunta-alueiden laajentamista sekä pihan liikennetarkistuksen uudelleentarkastelua tarkoituksenmukaisen välituntipiha ja tapahtumatoimintaan sopivan pihapiirin muodostamiseksi. Kaupunkirakennelautakunta kannatti lausunnossaan nykyisen kaltaista liikennejärjestelyä. Vammais- ja vanhusneuvostot toivoivat lausunnoissaan ympäristön esteettömyyttä, turvallisuutta ja monisukupolvisuutta vahvistettavan.

Kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi AKL 65 § ja MRA 27 § mukaisesti kaupunginhallituksen päätöksellä. Kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta kuulutetaan kaupungin kuu-
lutuslehdissä sekä www-sivuilla. Lisäksi suunnittelualueen maanomistajille lähetetään kirje kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta. Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta ja muilta toimijoilta. Osallisilla on mahdollisuus jättää nähtävilläolon aikana muistutuksensa kaava-aineistosta.

Kaavaehdotusaineisto pidetään nähtävillä kokonaisuudessaan kaupungin kotisivuilla ja kaupungintalon ala-aulassa.

Kuva 30. Ote 6.1.2026 päivätystä kaavaehdotuksesta.

Ehdotusvaiheen palaute: (täydennetään kaavoituksen edetessä)

Kaavan hyväksymisestä päättää Äänekosken kaupungin hallintosäännön mukaan Äänekosken kaupunginvaltuusto. Kaavan hyväksymisestä kuulutetaan kaupungin ilmoitustaululla, ilmoituslehdissä sekä kaupungin kotisivuilla. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavan kokouksessaan __. __.2026 § __.

5.3.4. Viranomaisyhteistyö

Aloituvaiheen viranomaisneuvottelua ei ollut tarpeen järjestää, sillä kaavahanke ei ole maakunnallisesti tai valtakunnallisesti merkittävä. MRA 26 § mukaisen viranomaisneuvottelun tarve selviää hankkeen ehdotusvaiheen jälkeen. Kaavan valmisteluun on osallistunut Äänekosken kaupungin eri toimialojen viranhaltijoita.

5.4. Asemakaavan tavoitteet

Asemakaavalla pyritään vahvistamaan Koiviston kylän kehittymistä houkuttelevana maalaismaisena asuin ympäristönä, jonka vilkkaat keskus sijoittuu Koiviston koulun ja päiväkodin ympäristöön. Tavoitteena on sijoittaa uudisrakennukset mahdollisimman luontevasti maisemaan perinteistä rakennustapaa mukailien sekä huolehtia kulttuurihistoriallisen maiseman ja -rakennuskannan arvojen säilymisestä alueella.

5.4.1. Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Koulu- ja vapaa-aajan toiminta

Koiviston koulun ympäristöön tulee osoittaa riittävä tilavaraus urheilukaukalolle, sekä muille urheilu- ja leikkitoiminnoille. Kun koulun tontti laajenee, sen sisäinen päivittäinen saattoliikenne ja jalankulku on syytä huomioida vahvemmin oppilaiden välituntipihan tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden ja turvallisen koulutien näkökulmasta. Uuden koulurakennuksen ja päiväkodin lisäosan rakennuttua alueen tiiviin

pihasuunnitelman toteutus on jäänyt osittain toteuttamatta todetun tilanpuutteen takia. Pihan alueella on toteutettu välttämättömät leikkivälineet ja päiväkodin aidatut pihat, mutta viherympäristö ja muut koulun leikkialuetta ja liikennettä rajaavat ja viihtyisyyttä tuovat elementit ovat toistaiseksi jääneet toteuttamatta. Urheiluvälineet ja asentamattomat kiipeilytelineet ovat olleet tilapäisesti konttisäilytyksessä pihan reunalla. Koulun pihan muodostaminen tarkastellaan kokonaisvaltaisesti niin, että koulun ympäristön jäsentelyyn löytyy tarkoituksenmukainen ja pysyvämpi ratkaisu. Tavoitteena on, ettei päiväkodin saatto-liikenne ja muut ajoneuvot risteäisi koululaisten koulutien kanssa alueen sisällä.

Asuinrakentaminen ja kulttuuriympäristö

Uudisrakentamisen tavoitteena on, että koulun eteläpuolelle sijoittuvat pientalotontit muodostuvat omaksi viihtyisäksi kokonaisuudeksi peltomaisemassa. Alueen rakentamista ohjaavaa yleiskaavan rakentamistapaohjetta täsmennetään ja päivitetään uudella asemakaavan yhteydessä laaditulla asuin-aluekohtaisella rakentamistapaohjeella, joka mahdollistaa riittävän yhtenäisen, maisemaan sopivan ja nykyaikaisen asuinalueen rakentamisen näkyvällä paikalla kulttuurimaisemassa. Alueen luonto- ja kulttuuriarvot, sekä kyläkoulun läheisyys huomioidaan uudisalueen aluesuunnittelussa vahvoina rikastuttavina tekijöinä, ja vastavuoroisesti uusi asuinrakentaminen kylän elinvoimaa tukevana tekijänä.

Liikenne

Museotien hoito- ja ylläpitosuunnitelma huomioidaan liikennesuunnittelun lähtökohtana, vaikka tie ei sijoitu asemakaavoitettavan alueen sisäpuolelle. Liikenteellisesti Koivistonkylän Museotielle ei osoiteta uusia liittymiä. Museotien läheisyys tullaan huomioimaan riittävällä suojavyöhykkeellä tien vierellä. Koululaisten liikenneturvallisuutta parannetaan kaavallisesti osoittamalla koulun alueen sisäiset kävelyreitit ja riittävät näkemäalueet vilkkailla risteysalueilla. Uudella tonttikadun tieosuudella huomioidaan ympäristön maalaismaisuuksia, ja tutkitaan mahdollisuus istuttaa sen varrelle perinteinen koivukujanne.

5.4.2. Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen

Luontoarvot

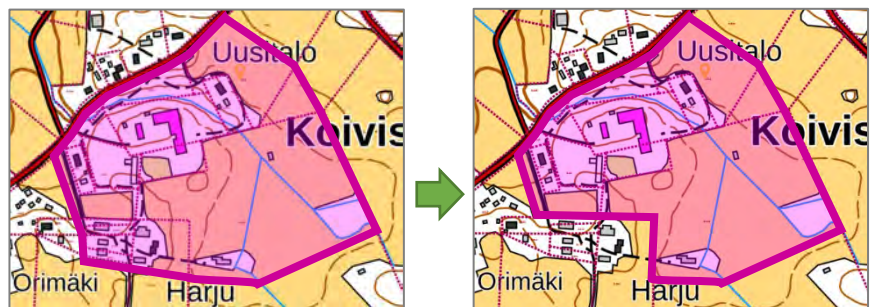
Kesällä 2025 tehtyyn luontoselvitykseen pohjautuen kaavakartalle ei ole arvoitettu merkittäviä luontokohteita. Luonnon monimuotoisuutta tukevat kohteet *Koiviston puro* ja *Koiviston mutakuopat* on huomioitu osoittamalla alueet hyödynnettäväksi hulevesien imeytykseen, viivytykseen ja johtamiseen, sekä ohjeistamalla viherympäristön hoidon luonnetta. Koulun ja varhaiskasvatuksen retki-, opetus- ja urheilutoiminta mahdollistetaan koulun pohjoispuolelle sijoittuvalla metsäisellä alueella osoittamalla alue asemakaavassa osaksi koulun käyttötarkoitusaluetta.

Alueen muu rakennuskanta

Asemakaavoitettavalle alueelle sijoittuu kaksi rakentunutta erillispientaloa. Rakentumattoman asuinalueen peltoalueen reunalle sijoittuvien kahden kevytrakenteisen heinäladon tarkastuksen tuloksena rakennelmien ei oleteta säilyvän perustuen niiden heikkoon kuntoon ja todettaviin vinoumiin. Maanomistajana kaupungin tulee huomioida mahdollinen sortumisvaara. Kaavasuunnittelussa on valmisteltu vaihtoehto, jossa oletetaan maiseman avautuvan etelään nykyisen kolmesta osasta koostuvan heinäladon rakennuspaikan kohdalla.

Harjulan maalaispihapiiri

Asemakaavamutoksen rajausta on täsmennetty jättämällä vireilletulovaiheessa aluerajaukseen sisältyvän Harjulan pihapiirin rakennukset yleiskaavan mukaisiksi rakentuneiksi asuintonteiksi maanomistajan toiveesta. Asemakaavoitusta ei katsota välttämättömäksi kiinteistön yleiskaavatilanteeseen ja pihapiirin maalaismaisuuksien luonteeseen perustuen.

Kuva 31. Asemakaavan muutosalueen rajausta vireilletulo- ja luonnosvaiheessa.

Koulun tontin tarpeet (luonnosvaihe)

Koiviston kouluhenkilöstön ja kaupungin liikuntatoimen kanssa käydyin neuvottelun tuloksena koulun asemakaavaluonnoksessa huomioidaan kiireinen tarve kaukalon rakennuspaikan osoittamiselle. Kaukalon sijoittuminen länteen rakennusaikaisten parakkien säilytyspaikalta pidettiin tilankäytöllisesti tarpeellisenä. Sijoittuminen keskeisen aukean vierelle jättäisi tilaa suunnitellulle huoltoajo- ja kulkuyhteydelle sekä muusta leikkipihasta selkeästi erottuvalle palloilukentälle.

Kuva 32. Ilmakuva suunnittelualueelta. Parakkien jättämän nykyisen aukean sijainti on soitettu nuolella.

Luonnosvaiheen kavasuunnittelussa huomioitiin kaukalon sijoitusvaihtoehdot sekä mahdollinen väliaikainen toteutus osoittamalla urheilutoiminnoille varattavat alueet koulun tontilla ohjeellisenä. Määräviä alueenosia ovat suojellun Perinnetalon ympäristö, ajoysteys koululle, siitä erillinen ja leikkipihalle ohjautuva kevyen liikenteen väylä, sekä huoltoreitti päiväkodille.

Rakennuskieltoalueen alainen kiinteistö 992-454-3-63 (Lehtola) osoitautui kavasuunnittelussa tarpeelliseksi koulutoiminnalle, ja on kaavallisesti osoitettu kokonaisuudessaan opetustoiminnalle varauksi alueeksi. Toistaiseksi rakentumatonta aluetta hyödynnetään suunnitelmassa turvallisen jalankulkureitin rakentamiseen, kaukalon perustamiseen, pysäköintialueen tilavarauksena sekä olevan valaistun ulkoilureitin alla. Kiinteistöllä 992-454-3-345 (Mäenpää, osa) säilyy yleiskaavan mukaisesti asuinrakennuspaikkana, joka osoitetaan asemakaavassa asuinpienalojen korttelialueeksi.

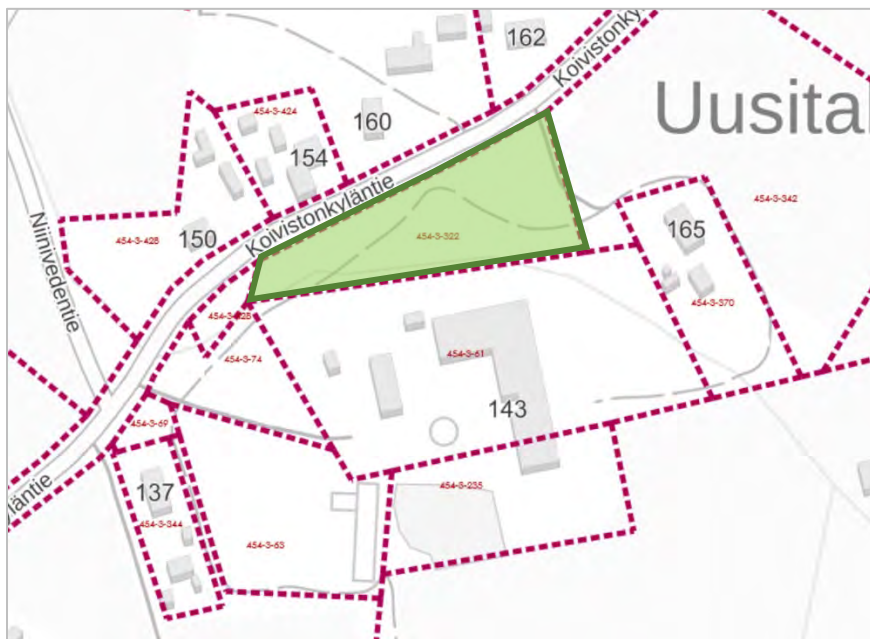
Kaavaluonnosta työstettäessä koulun pihan rakennustyöt olivat käynnistyneet. Leikkipihaa ja autoja erottava aita sekä pystyttämättä jääneet leikkivälineet pystytettiin syksyllä 2025. Pihalle toteutettiin myös kaukalon seinät rakennusparakilta vapautuneelle vuokratulle alueelle väliaikaiseksi ratkaisuksi.

Koulun kiinteistölle etelälaidalla osoitettavan lisäalueen ja asuintonttien raja tarkastettiin olevan kiinteistön reunalla. Lisäalue on varattu suojaavalle kasvillisuusvyöhykkeelle sekä huoltoreitin kulun- ja urheilutoimintaan tarkoitetun juoksusuoran tilantarpeelle. Kaavassa leikkialueelle varattu tila alueen toteutukseen ulottuu kiinteistön nykyiseen rajaan saakka, jonka sisäpuolella on mahdollista toteuttaa pihan toimintoja väljemmin kulkureitin siirtyessä. Koulun alueeksi on osoitettu myös pellon osa alueen itäreunalla. Lisäalue mahdollistaa mm. yleisurheilutoiminnan tai muun aukeaa tilaa vaativan toiminnan kehittämisen koulun ympäristössä.

Koulun tontin tarpeet (ehdotusvaihe)

Koulun ympäristön aluesuunnitelmaa ja pihan jäsentelyä työstettiin yhteistyössä koulu- ja liikuntatoimen edustajien kanssa sekä toteutuksesta vastaavien kaupunkirakennepalveluiden henkilöstön kanssa työpalaverissa. Pysyvän kaukalon perustaminen nähtiin tarpeellisenä toteuttaa pidemmäs länteen sijoittuvalle metsäiselle alueelle, jotta koulun pihan ja kaukalon väliin jää riittävästi aukeaa kenttää pelailuun. Kesän 2026 ajaksi suunniteltu kaukalon toteutus huomioitiin kaavaehdotuksessa. Koulun leikkipihaa ja palloiluaukeaa erottavan yhdistetyn varasto-, luistinkoppi- ja katosrakennuksen sijaan suunnitelmiin vaihdettiin laajuudeltaan pienempi varasto- ja luistinkoppi, joka sijoittuisi kaukalon sivulle.

Koulutoiminnalle varattavaa opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta YO on laajennettu asemakaavan luonnosvaiheen ja ehdotusvaiheen välillä alueen pohjoispuolella. Opetustoiminnalle osoitetun ko. metsäisen alueen maanomistajan kanssa on neuvoteltu kaavaluonnoksen ja -ehdotuksen välillä mahdollisesta rakennuspaikasta maanomistajan omasta pyynnöstä.

Kuva 33. Koulun alueen pohjoispuolen kiinteistö 992-454-3-322 Uusitalo.

Tarkastelun mukaan laskevan rinteiden ja maantielle määrätyn suoja-alueen leveyden mukaan rakentamiseen soveltuva rakennusala jää niin vähäiseksi, ettei siihen ole tarkoituksenmukaista osoittaa yleiskaavasta poikkeavasti uutta rakennuspaikkaa. Alue palvelee paremmin virkistystoiminnan- ja ulkoilureitin tarpeita luonnonmukaisena alueena.

Tarkastelun mukaan kiinteistön alainen rinteinen maasto on kaavaehdotuksessa osoitettu koulun-, päiväkodin- ja Perinnetalon kattavan opetustoiminnan korttelialueeksi YO. Alue oli aiemmin kaavaluonnoksessa esitetty lähivirkistysalueeksi VL. Metsäisellä alueella kulkee nykyisin valaistu ulkoilureitti, frisbeegolfrata ja latu. YO-käyttötarkoitusalueen laajentamisella turvataan käyttö yleiseen virkistystoimintaan ja mahdollistetaan lehtoisen metsän käyttö myös opetustoiminnassa ja varhaiskasvatuksessa. Ratkaisulla myös selkeytetään koulun ympäristön ja urheilureitin hoitoon ja rakentamiseen liittyviä erityiskysymyksiä. Turvallisen ulkoilureitin ylläpito ja alueella todettujen vieraslajien torjuntatyö on jatkossa mahdollista toteuttaa tehokkaasti, kun alue on kaupungin maanomistuksessa. Koiviston koulun ja varhaiskasvatuksen toiveesta asemakaavalla mahdollistetaan myös alueelle toteutettavan laavu, nuotiopaikka tai muu päiväretkikohde.

5.5. Vaihtoehtojen arviointi ja vertailu

Koiviston koulun pihasuunnitelman vaihtoehdot, luonnosvaihe

Koiviston koulun piha-alueen toiminnoista valmisteltiin viitesuunnitelmaluonnoksia asemakaavoituksen tausta-aineistoksi. Vaihtoehdoilla on tutkittu rakennettavan kaukalon ja päiväkodin saattoliikenteen sijoittelun vaikutusta muuhun piha-alueeseen. Ehdotuksissa on huomioitu koulukuljetusten ja pelastusajoneuvojen kääntösäteet ja pelastustie.

Vaihtoehto 1

Nykyisen toteutuksen mukainen ratkaisu: saattoliikenteelle rakennettu pihan liikenneympyrä sijoittuu koulujen väliselle aukealle, ja päiväkodin saattoliikenteelle varattu pysäköintitila sijoittuu vasten leikkialueelle rakennettavaa suoja-aitaa.

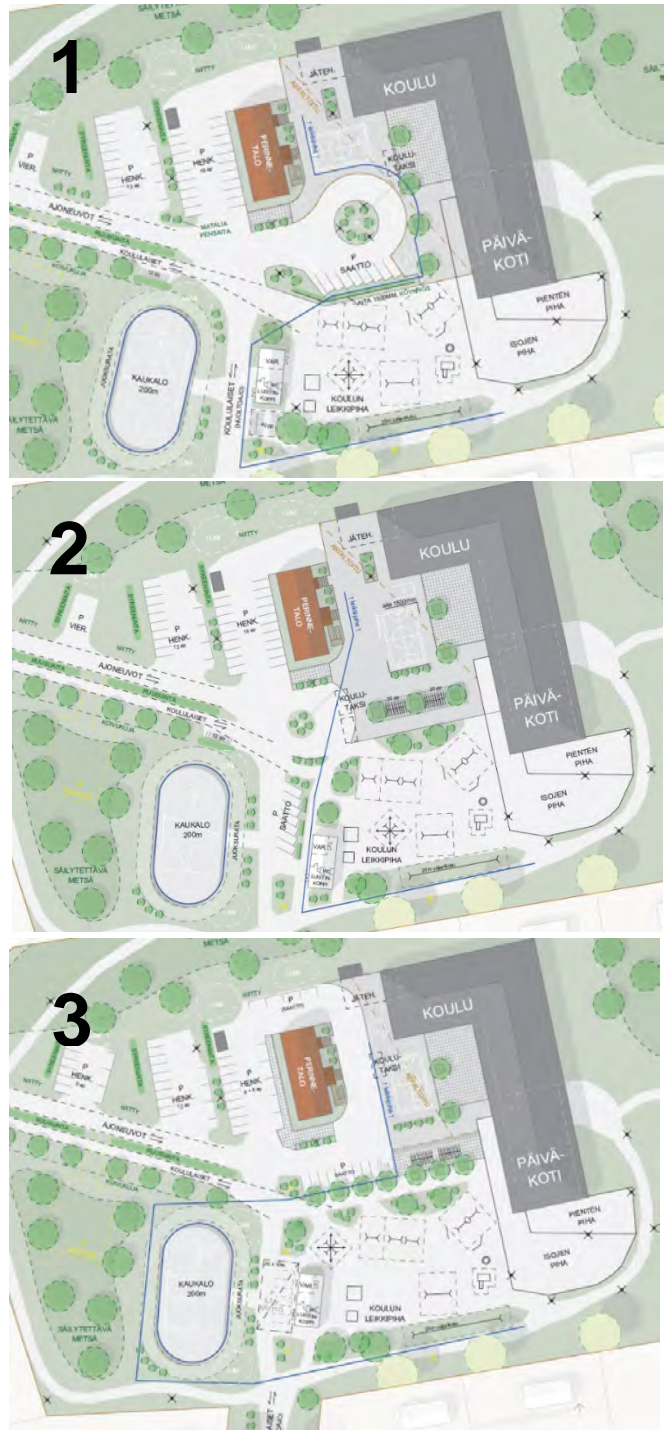
Koulun välituntipiha-alue (sininen viiva) väistää saattoliikenteelle varattua tilaa, ja muodostuu aitojen muodostaman pullonkaulan jälkeen nykyiselle paikalleen nykyisen laajuisena. Rakennettava kaukalo sijoittuu kävely- ja huoltoliikenteelle varatun kulkuyhteyden länsipuolelle. Leikkipiha ja kulkureitin välille on suunniteltu tilavaraus piharakennukselle, joka tarjoaisi aukealle leikkialueelle varjoisen kohdan, sadesuojaa, varastotilaa leikki- ja urheiluvälineille sekä aiempaa konttia korvaavan kiinteän luistinkopin.

Vaihtoehto 2

Vaihtoehdossa 2 on esitetty saattoliikenteen kääntöpaikan siirtoa aikaisemmaksi alueelle saavuttaessa. Koulun välituntipiha laajentuu koulujen väliselle alueelle nykyisen leikkialueen lisäksi. Saattoliikenteelle on suunniteltu mahdollisuus pysäköidä kaukalon vierelle ja reitti poistumiselle järjestyy koulun alueelta etelään uuden tonttikadun kautta.

Vaihtoehto 3

Saattoliikenteen kääntöympyrästä on luovuttu, ja saattoliikenne kiertää olevaa ajoväylää Perinnetalon ympärillä. Ratkaisu mahdollistaa koululaisten risteämättömän koulutien, sekä välituntipiha-alueen laajennusta koulujen välisen suoran varrelle. Päiväkodin saattoliikenteelle on pysäköintitilaa, ja koululaisten jätö onnistuu keskipihalle muodostuvan suoran varrella. Perinnetalon vastaiset pysäköintipaikat on siirretty laajennettavalle pysäköintialueelle koulun länsilaidalla. Koulun välituntipiha vapautuu suurin alue, eikä liikenne risteä oppilaiden kävelyreitistön kanssa lainkaan.

Kuva 34. Viitesuunnitelmat 1-3 koulun piha-alueen toiminnoista.

Koiviston koulun pihasuunnitelma, ehdotusvaihe

Koiviston koulun alueen vaihtoehtojen vertailun tuloksena kaava-aineiston liitteeksi lisätty koulun ympäristön pihasuunnitelma (Liite 5). Pihasuunnitelma on laadittu vaihtoehto 3:n mukaisen saattoliikenteelle esitetyn muutoksen mukaisesti kaavaluonnoksesta vastaanotettuihin lausuntoihin pohjaten.

Pihasuunnitelmassa on viitsuunnitelmatasoisesti tutkittu koulun ympäristöön toivottujen koulu- ja harrastustoimintaa palvelevien toimintojen sijoittuminen alueella. Pihasuunnitelma on luonteeltaan toteutusta ohjaava aluesuunnitelma, joka huomioi alueen eteläpuolelle rakentuvan omakotitaloalueen maankäytölliset vaikutukset koulun alueen jäsentelyyn ja liikenneratkaisuun. Velvoittavat suunnitteluperiaatteet on tuotu asemakaavakartalle kaavamerkinnöillä ja yleismääräyksillä.

Pihasuunnitelma

Kuva 35. Koiviston koulun ympäristön pihasuunnitelma. Pihasuunnitelma on kaavaselostuksen **Liite 5**.

Koululaisten jalankulku alueen sisällä ei risteä ajoneuvoliikenteen kanssa. Turvallinen ja luonteva kävelyreitti koululle järjestyy kasvillisuudella eroteltuna pihan muista toiminnoista. Välitunti- ja tontin eteläpuoli muodostuu toiminnoiltaan väljemmäksi. Keskipiha ja koulun välitön edusta rauhoittuu ajoneuvoliikenteeltä. Pihasuunnitelmassa on huomioitu mahdollisuus saattaa lapset koulun ja päiväkotiin pyörällä varaamalla tilaa porttien edustalle ja leikkipihaan touhuista selkeästi erilliselle kulkureitille.

Välituntipiha muostuu luonteva ja helpokulkukuinen virkistyskokonaisuus, joka palvelee Koiviston kylän alueen urheilu- ja vapaa-ajan harrastustoimintaa. Saattoliikenteen muutoksen tuoma väljyys mahdollistaa liikenteen ja pihan toimintojen erottelun viherympäristön aiheilla, jolloin metalliaidat eivät ole enää välttämättömiä. Monilajisten viheraiheiden toteutus tuo leikkialueen laidoille ja hiekkaukiolle lähiluontoa ja edistää ympäristökasvatusta. Kasvillisuus lisää alueen viihtyisyyttä vähentämällä pihan paahteisuutta ja pölyisyyttä, ja sitoo laajan aluekokonaisuuden tarkoituksenmukaisiksi käyttöalueiksi. Koulun pohjoispuolen lähimetsää on mahdollista hyödyntää opetuksellisena luontoretkeilykohteena ja kehittää sinne toteutunutta urheilu- ja virkistystoimintaa.

Koulurakennusten muodostaman pihapiirin käytettävyys vahvistuu saattoliikenteen siirtyessä, ja koulun oppilaiden välituntitoiminta muodostuu koulun edustan pääkäyttötarkoitukseksi. Saattoliikenteen muutoksella vaikutetaan Perinnetalon ympäristöön kohentavasti, kun viereltä siirrettävät autopaikat siirtyvät rakennuksen viereltä pysäköintialueen laajennuksille. Rakennuksen lähiympäristö on mahdollista toteuttaa edustuksellisesti rakennuksen asettuessa molempien saapumissuuntien näkemän päätteeksi.

Kuva 36. Kuva pihasuunnitelmanmukaisesta liikennejärjestelystä. Oppilaiden kulku (korostettu oranssilla) on mahdollista järjestää toiseen risteykseen, jolloin saattoliikenne ei risteä jalankulun ja pyöräilyn kanssa alueen sisällä.

Asuinalueen vaihtoehdot, luonnosvaihe

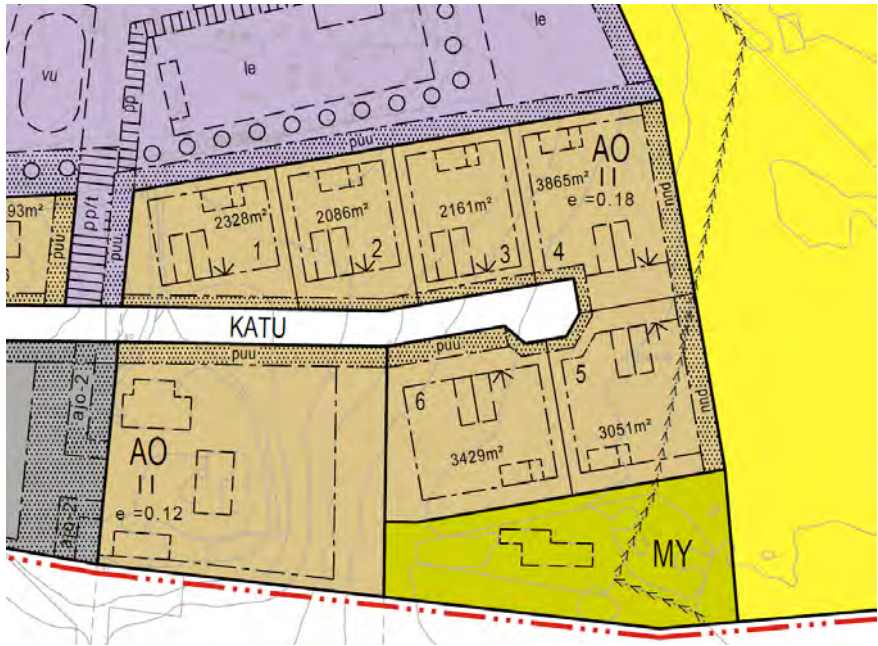
Erillispientalojen korttelialueen ja katuyhteyden toteuttamista tarkasteltiin yleiskaavan mukaiselle A-3 alueelle.

Maalaismaisten omakotitonttien sovittamista kaukomaisemaan tavoiteltiin eheänä ja maisemallisesti korkeatasoisena kokonaisuutena. Tonttien laajuuden lähtökohtana pidettiin yleiskaavan ohjeistamaa 3000 m². Maisemallisesti merkittäväällä paikalla tonttien sovittamisessa maastoon tavoiteltiin yhtenäisyyttä ja tarkistettiin pihan laajuuden tarkoituksenmukaisuutta.

Vaihtoehto 1

Yleiskaavan mukaiset 6 rakennuspaikkaa sijoittuu uuden tonttikadun varrelle. Koulun tilatarpeelle vaadittu yleiskaavan mukainen 1 rakennuspaikka jää ”käyttämättä”. Kuudesta erillispientalotontista 3 tonttia rajoittuu aavaan peltomaisemaan. Päärakennukset keskittyvät kadun varrelle ja asettuvat porrastettuun linjaan lyhyeltä julkisivultaan. Harjasuunta on ohjattu samansuuntaiseksi maisemaa ja alueen sisäisiä näkemiä ajatellen.

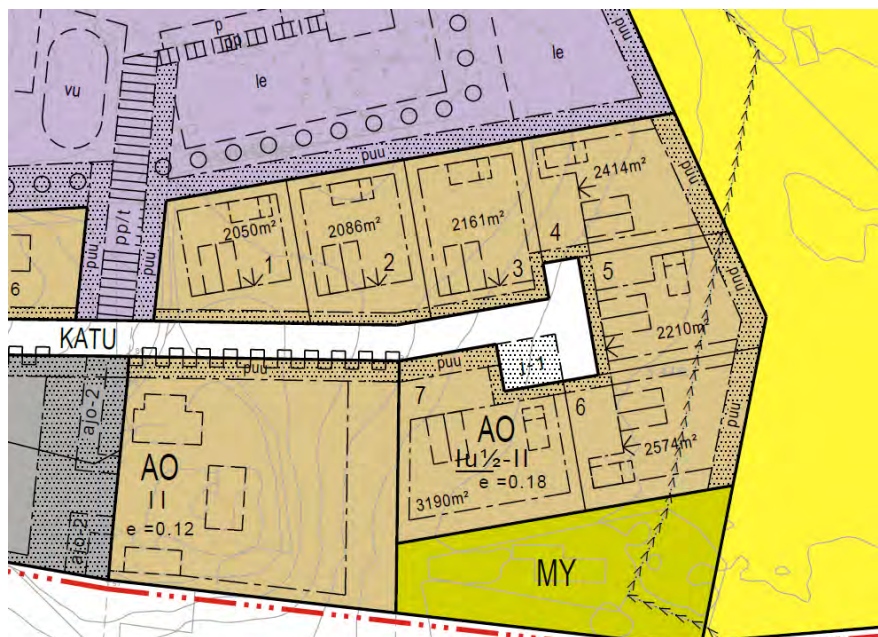
Tontit ovat kooltaan n. 2100 - 3500 m². Suuremmat tontit rajoittuvat peltoalaan.

Kuva 37. Asuinalueen versio 1.

Vaihtoehto 2

Yleiskaavan mukaiseen 6 rakennuspaikkaan on siirretty lisäksi koulutoiminnan vaatinut rakennuspaikka. Kadun varrelle muodostuu seitsemän erillispientalotonttia, joista 4 rajoittuu aavaan peltomaisemaan. Uusi tonttikatu päättyy T-muotoon, jonka yhteyteen on mahdollista sijoittaa yhteiskeräyspiste tai tilavauraus muulle alueen asumista palvelevalle toiminnolle. Koulun vastaisilla tonteilla päärakennukset noudattavat maisemaan porrastettua linjaa, ja kadun päätteellä rakennukset asettuvat kadun varrelle yhteen linjaan maisemallisesti yhdeksi kokonaisuudeksi. Päärakennusten harjasuuntaa ohjaamalla rakennukset jättävät alueen sisälle näkemiä kaukomaisemaan. Tontit ovat kooltaan n. 2000 - 3500 m². Suuremmat tontit rajoittuvat peltoalaan.

Kuva 38. Asuinalueen versio 2.

Rakennustapaohje

Asemakaavan yhteydessä hyväksytään *Koiviston koulun ympäristön rakennustapaohje*, joka on sitova uuden tonttikadun varrelle maakunnallisesti merkittävään kulttuurimaisemaan näkyvälle paikalle sijoituvilla pientalotonteilla. Rakennustapaohjeella edistetään yhdenmukaisen ja maisemaan sopivan viihtyisän asuinalueen rakentamista. Rakennustapaohje on asemakaavaselostuksen **Liite 6**. Rakennustapaohje havainne-aineistoinen on valmisteltu kaavan ehdotusvaiheeseen.

Kuva 41. Ote rakennustapaohjeen asuinalueen viitesuunnitelmasta.

Kaavamääräyksiä täsmentäen rakennustapaohjeessa määrätään mm. julkisivun pituudesta ja talousrakennusten toteuttamisesta erillisenä päärakennuksesta. Tavoitteena on sopeuttaa uudisrakennukset ympäristöönsä ja olevaan rakennuskantaan mittasuhteiltaan, materiaaleiltaan ja väreiltään, mutta sallia toteutukseen alueen yleiskuvaa rikastuttavaa yksilöllisyyttä.

Rakennustapaohjeessa annetut määräykset ovat:

Rakentamistapaohjeen ympäristömääräykset

Viherympäristö

Tontin rakentamattomasta pinta-alasta suurin osa tulee olla vettä läpäisevää viheraluetta kuten nurmea, istutuksia, kasvimaata tai puustoa. Ajoteiden pintamateriaalina tulee ensisijaisesti suosia hiekkapintaa ja ulkolaatoituksia.

Peltoalaan rajoittuvalle tontin laidalle tulee istuttaa suojaava lehtipuuri väh. 1 puu / 20m tiheydellä.

Piha-alueet tulee rajata toisistaan ensisijaisesti ojin ja pihastutuksin. Aidattaessa pihaa aitauksen, näkösuojan tai muun rakennelman tulee sijoittua tontille vähintään 4 m etäisyydelle tontin rajasta.

Rakentamistapaohjeen rakentamismääräykset

Uuden omakotitaloalueen tulee muodostaa yhtenäinen, korkealaatuinen ja kulttuuriarvoja tukeva kokonaisuus maisemallisesti arvokkaalla sijainnilla. Rakennuskannan tulee olla arkkitehtuuriltaan korkealaatuista ja sopusuhtaista.

Rakennusmassa

Asuinrakennusten tulee olla ulkoiselta rakennusmassaltaan vähintään puolitoistakerroksisia. Yksitasoinen pientalo on mahdollista toteuttaa käyttöullakolla tai korkeilla sisäkattopinnoilla ja parvella. Käyttöullakko on mahdollista hyödyntää tilavarauksena myöhemmin toteutettavaksi asuintilaksi.

Päärakennuksessa tulee olla vähintään kaksi ikkunaa tai ikkunallinen ovi kullakin julkisivulla. Rakennusten yhtäjaksoinen seinäpinta voi olla enintään 9 m. Tätä pidempää julkisivua tulee jakaa sisäänvedoilla tai ulkonevilla osilla, kuten katoksella, ikkunaerkkerillä tai kuistilla.

Kattomuodot

Rakennusten tulee olla harjakattoisia. Aluekokonaisuutta rikastuttavat yksilölliset piirteet kuten mansardikatot, poikkipäädyt ja kattolyhdyt ovat sallittuja. Vesikaton päämuodon poikkeutukset tai ikkuna-aiheet tulee olla alisteisia pääkattomuodolle. Vesikaton kaltevuus tulee olla 1:3 (18°) tai jyrkempi. Pulpetti-, tasa- tai loivia aumakattoja ei sallita päärakennuksen pääkattomuotona. Vesikaton väri tulee olla vaalea, harmaa, ruskea tai musta. Viherkatot ovat sallittuja.

Talusrakennukset

Talusrakennukset tulee toteuttaa erillisenä päärakennuksesta eikä niitä tule liittää yhteen katoksiin. Talusrakennusten ja pihan rakennelmien tulee olla korkeudeltaan, laajuudeltaan ja lukumäärältään alisteisia asuinrakennuksille. Rakennukset tulee lähtökohtaisesti sijoittaa pihapiiristä toisiinsa nähden.

Julkisivumateriaali

Rakennusten julkisivuvärit tulee sopia kaukomaisemaan ja Koiviston koulun ympäristössä käytettyihin perinnesävyihin. Luonnonvärit ja murrettu perinnesävyt ovat sallittuja peittomaalilla tai kuultokäsittelynä toteutettuna. Mustavalkoisia, kauttaaltaan mustia tai -tummanharmaita julkisivuväriä ei sallita. Maisemasta tai rakentuneesta aluekokonaisuudesta poikkeavia kirkkaita värejä (punaiset, siniset, kirkaat keltaiset) tulee käyttää vain harkiten.

Rakennusten ulkoverhoitus tulee olla valtaosin puuta tai hirsipintaa. Suositeltavia ovat yhtenäisen puupanelointi, pystyrimalaudoitus tai höylähirsipinta. Tiiliverhoilua, pitkanurkkaista pyöröhirttä tai rappausta ei sallita päärakennuksen pääasiallisena julkisivumateriaalina.

Kaavallisesti asuinalueelle saa rakentaa vähintään puolitoistakerroksisia asuinrakennuksia. Talusrakennukset tulee toteuttaa koulun vastaisella sivulla tontin pohjoispuolelle pihaa rajaten. Tonttien peltoalaan rajoittuville sivuille tulee istuttaa lehtipuurivi vähintään 1 puu / 20m tiheydellä.

Rakennustaiteelliset yksityiskohdat

Rakennuskannan tulee toteuttaa nykyaikaista pientalorakentamista, joka sopii maakunnallisesti merkittävään kulttuurimaisemaan. Kaukonäkymään suuntaavat julkisivut tulee suunnitella tasapainoisiksi ja sopusuhtaisiksi.

Perinteikkyyttä ja nykyaikaista rakentamistapaa yhdistävää rakenteellisuutta on mahdollista tuoda esiin esimerkiksi näkyvin hirsiliitoksien tai vesikattoa kannattelevilla räystääs- tai palkkiaiheilla. Myös vuori- ja ikkunanpielilautojen klassinen valkoinen väriyitys välittää ympäristöön sopivaa maalaisperinnettä. Harkitut yksityiskohdat kuten viistämällä kevennetyt avoräystäät luovat hienovaraisia viittauksia rakennusperinteeseen muutoin modernissa pientalossa. Historismiin taipuvasta erillisestä julkisivukoristelusta on kuitenkin syytä jättäytyä.

Talotekniset yksityiskohdat

Julkisivuille asennettava talotekniikka tulee suunnitella osaksi vähemmän näkyvää julkisivua, julkisivun sisennykseen tai rimaseinäkkeen taakse. Vesikatolle asennettavat varusteet on sovittava katemateriaalin sävyyn. Katon väriin sopivia aurinkopaneeleita tai -keräimiä voidaan toteuttaa rakennusten vesikaton lappeille, jos ne eivät korostu uudisasuinalueella kaukomaisemassa katseltuna. Tonttikadulla lähietäisyydellä kateltaessa laajoja paneelipintoja tulee välttää.

Maatalous ja pienteollisuus

Aktiivinen maatalous ylläpitää Koiviston kylälle ominaista arvokasta kulttuurimaisemaa. Asuinpihojen puutarhat, pienviljelysalat ja kasvihuoneet sekä talusrakennukset ovat maalaismaisten pientalojen pihojen luonnollisia toimintoja. Asuinalueella ei kuitenkaan sallita kooltaan asuinrakennuksiin rinnastuvaa tai ulkonäöltään teollisuustyylistä halli-, eläinsuoja- tai konesuojarakentamista.

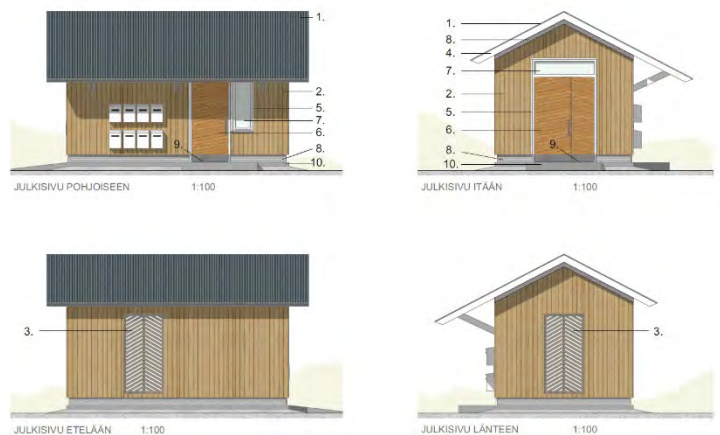
Kuva 42. Havainnekuva asuinalueesta maisemassa.

Yhteiskeräyspiste

Uuden tonttikadun varrelle on osoitettu aluevaraus j-1 ja rakennusoikeutta. Tonttikadun varrelle varatulle alueen osalle voi toteuttaa tien asukkaita palvelevan yhteiskeräyspisteen, joka voi palvella myös muuta asuinalueen yhteiskäyttöä. Rakennukselle on laadittu rakennuspiirustukset. Yhteiskeräyspisteen toteuttamisesta tulee sopia erikseen kaupungin kanssa.

Kuva 43. Havainnekuva yhteiskeräyspisteestä.

Kuva 44. Julkisivukuvat.

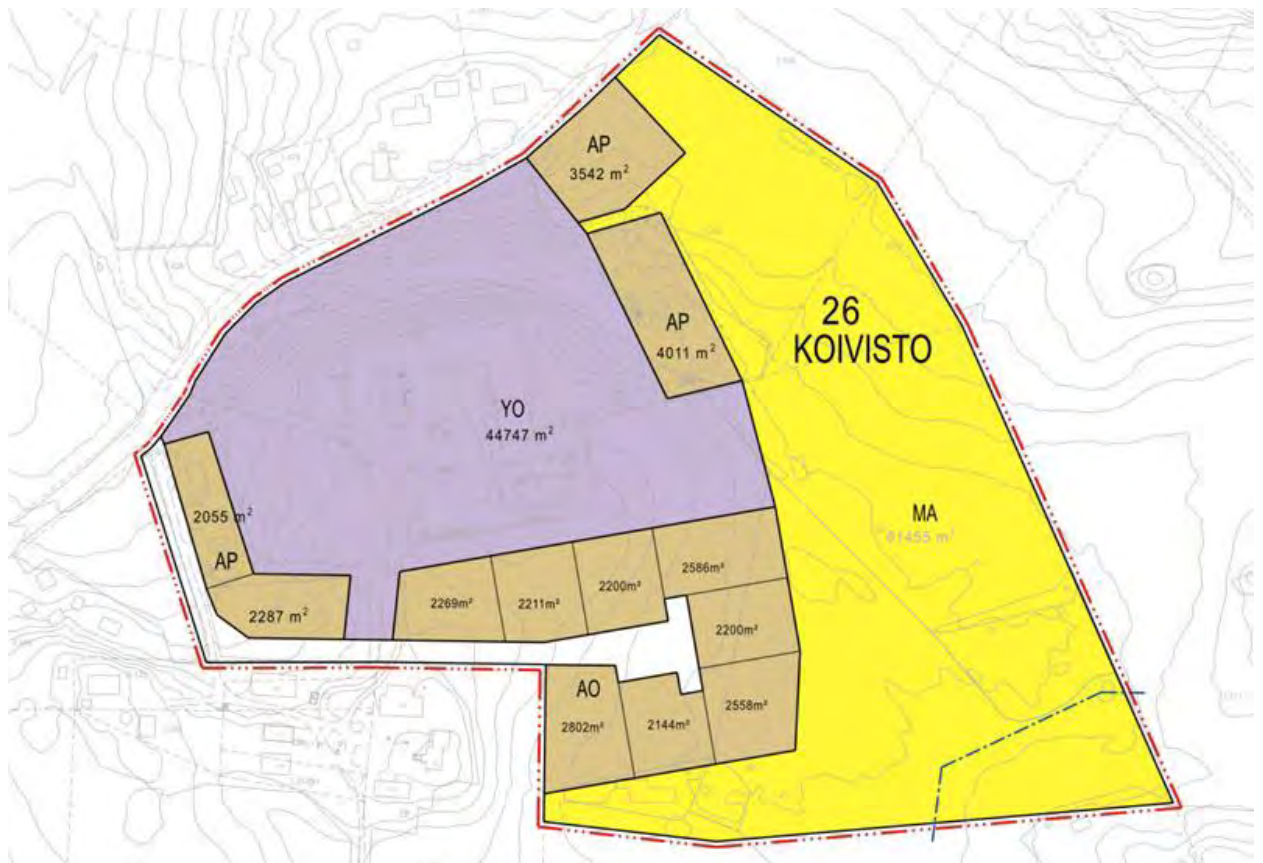
ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.6. Kaavan rakenne

Asemakaavoitettavan alueen maankäyttösuunnitelmat perustuvat alueen koulutoiminnan tilatarpeeseen sekä tarkemman suunnitelman laatimiseen yleiskaavan mukaisille rakennuspaikoille maisemallisesti näkyvällä paikalla. Rakentamattomien asuinrakennuspaikkojen sijoittumista on tarkasteltu omana kokonaisuutena. Uutta tierakennustarvetta muodostuu olevaan liittymään liitettävän uuden tonttikadun osalta.

5.6.1. Mitoitus

Asemakaavahankkeessa laaditaan uutta asemakaavaa noin 14,3 ha suuruisella alueella.

Kuva 45. Kaavaluonnoksen alueiden ja tonttien pinta-alat. Pinta-alat tarkentuvat kaavaehdotusvaiheessa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty alueiden pinta-alat ja muodostuvat rakennusoikeudet.

Alue	p-a (ha)	(k-m ²)
YO	4,47	7500
AP	1,19	400
AO	1,90	4400
MA	6,15	-
Kadut	0,56	60
Yhteensä	14,27	12 360

5.7. Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Asemakaavan keskeisimpänä tavoitteena on tarkastella koulutoiminnan tilantarve ja ratkaista yleiskaavan mukaisten asuintonttien sijoittelu. Tavoitteena on täydentää Koiviston kylän koulun ympäristön maalaismaista kylärakennetta.

Kaavaratkaisussa yleiskaavan mukaisista erillispientalotonteista tarkentuu laadukkaan väljiä asemakaavoitettuja omakotitontteja, joiden rakennettavuus on tasaisen maaston myötä ihanteellinen. Tavoitellusta maalaismaisuudesta on pidetty kiinni osoittamalla riittävästi tilaa pihan toiminnoille, kuitenkin tarkoituksenmukaisesti tiivistäen. Paikalla on edellytykset muodostua laadultaan edustukselliseksi ja idylliseksi asuinalueeksi, joka liittyy välittömästi Koiviston kyläkoulun virkistystoimintoihin ja ulkoilureitille. Kaavaratkaisussa on huomioitu taloudellisten aspektien lisäksi vaikutus Koivistonkylän maakunnallisesti merkittävän kulttuurimaiseman arvoihin. Luontoarvot tulevat huomioiduksi opetus- ja varhaiskasvatustoimintaan kytkeytyen.

5.8. Aluevaraukset

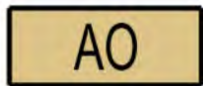
Asemakaavalla osoitetaan asumisen aluevarauksia sekä niihin liittyviä katu- ja viheralueita.

Korttelialueet

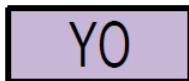
Asuinpientalojen korttelialue

Alueen muut kuin koulun edustalle sijoittuvat pientalotontit on osoitettu AP -käyttötarkoituserkinnällä. Kerrosluvaksi on osoitettu II ja rakennusoikeus kokonaisluvulla 400 m².

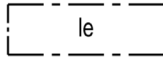
Erillispientalojen korttelialue

Alueen maaunnallisesti merkittävän kulttuurimaiseman keskiöön sijoittuvat pientalotontit on osoitettu AO -käyttötarkoituserkinnällä. Kerrosluvaksi on osoitettu Iu^{1/2}-II ja II sekä kaikille tonteille rakennusoikeus kokonaisluvulla 400 m². Osalle tonteista on erikseen osoitettu rakentamisalueen raja, jolle päärakennuksen sivu on sijoitettava (nuolimerkintä) sekä alueen osa talousrakennuksen rakentamiselle. AO-käyttötarkoituserkinnällä tulee noudatettavaksi kaavan yhteydessä hyväksyttävää sitovaa rakentamistapaohjetta.

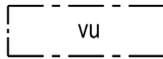

Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue

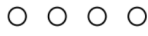
Koiviston koulun- ja päiväkodin toiminnallinen ympäristö on osoitettu YO -käyttötarkoituserkinnällä. Alueella sijaitsee myös arvokas kansakoulurakennus Perinnetalo, jonka tiloissa toimii mm. käsityöluokat. Perinnetalo on osoitettu suojeltuna rakennuksena (sr-8). Perinnetalon ympäristö ja koulun alueen kulkuyhteydet on osoitettu määräävin osa-aluemerkinnöin. Pihan muille toiminnoille muodostetut tilavaraukset on osoitettu sijainniltaan ohjeellisina. Kaavaratkaisu mahdollistaa saattoliikenteen muutoksen koulun pihapiirin- ja turvallisen ja viihtyisän kulkemisen vahvistamiseksi.

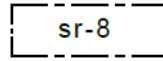
Leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.

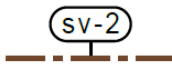
Urheilu- ja virkistyspalvelujen alueen osa.

Ulkoilureitti.

Suojeltu rakennus. Rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksiin kohdistuvissa korjaus- ja muutostoimenpiteissä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

Suojavyöhyke. Koiviston museotien ympäristö. Tien ympäristössä tulee noudattaa Museotien hoito- ja ylläpitosuunnitelmaa (2013, ELY). Uudet liittymät tulee liittää oleviin tieliittymiin tai sopeuttaa museotiehen hienovaraisesti. Suoja-alueen puuston ja pensaston raivaaminen liikenneturvallisuuden ja näkemien kannalta sallitaan. Suojavyöhykkeen maaperään kohdistuvissa toimenpiteissä ja tietä koskevista suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

Koulun alueelle sijoittuu *le*- ja *vu*- alueen osia, jotka ovat sijainniltaan ohjeellisia. Leikkialueen varauksella *le* on osoitettu tavoitteellinen koulun ja päiväkodin toiminnalle varattu alue. Urheilutoimintojen tilavaraukset kaukalolle (200m) sekä palloilukentälle (20 m x 40 m) on osoitettu *vu*-merkinnällä ja aluevaruksena.

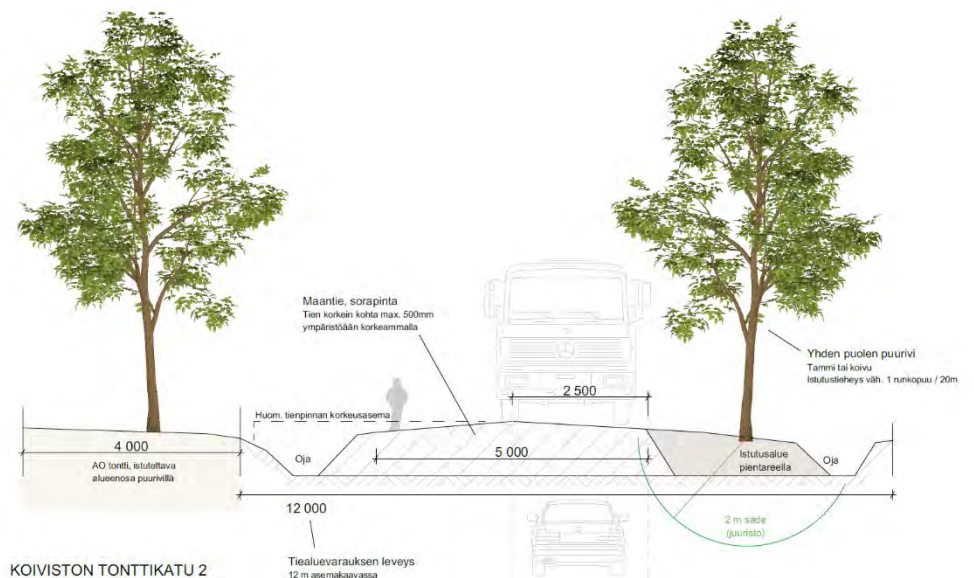
Koulun sekä sen viereisen lähivirkistysalueen ja peltoalueen käyttötarkoituksalueella kulkee ulkoilureitin merkintä (palloviiva). Linjaus noudattaa rakennettua valaistua ulkoilureittiä, ja osoittaa uuden paikan muutostarpeissa kohdissa.

Maakunnallisesti merkittävälle kulttuurihistorialliselle rakennuskohteelle Koiviston puukoululle (Perinnetalo) on annettu rakennussuojelumääräys **sr-8**, sekä asemakaavoitettavan alueen viereiselle Koivistonkyläntien museotielle suojavyöhyke **sv-2**. Suojavyöhykkeen leveys perustuu tielle kiinteistörekisterissä määritettyyn maantien suoja-alueeseen ja on leveydeltään n. 12 m.

Katu- ja liikennealueet

Katuratkaisut pohjautuvat pääasiassa toteutettuun verkkoon. Uutta tarvetta tonttikadun rakentamiselle muodostuu yhden kadunvarren verran. Katu voidaan toteuttaa sorapintaisena. Koulun alueen sisäisiä kulkuyhteyksiä osoitetaan erillisin jalankulkureitein ja ajoyhteyksin. Uuden kadun varrelle on osoitettu keskitetylle jätteiden keräykselle osa-alue merkinnällä *j-1*. Kadun varrelle on osoitettu istutettavaksi puurivi, jonka toteuttamisella tavoitellaan maaseutumaisen ympäristön kokonaisuutta.

Kuva 46. Luonnos tonttikadun tieprofiilista.

5.9. Kaavamerkinnot ja -määräykset

Asemakaavassa on annettu erityisiä kaavamääräyksiä ohjaamaan rakentamista. Määräykset on katsottu soveltuvin osin huomioiden Äänekosken kaupungin alueella yhtenäistä käytäntöä.

YLEISMÄÄRÄYKSET

Ympäristö ja rakennustapa

Alue on keskeinen osa maakunnallisesti merkittävää Koiviston kylän maisema-alueetta. Uudisrakennuksien muotokieli, julkisivumateriaalit ja -väritys tulee sopeuttaa Koiviston kylän historialliseen rakennuskantaan ja kaukomaisemaan.

Rakentamisesta vapaat tontin osat tulee istuttaa ja pitää huolitellussa kunnossa. Leikki- ja oleskelualueet sekä tontin autopaikotus on erotettava muusta piha-alueesta istutuksin. Autopaikan edessä tulee olla vähintään 5 metriä vapaata tilaa omalla tontilla. Alueiden toteutuksessa tulee huomioida esteettömyys. Pihasuunnitelma on esitettävä rakennusluvan hakemisen yhteydessä

Rakennustapaohje

Korttelin 1 erillispientalotonteilla 5-12 on voimassa sitova rakentamistapaohje. Rakentamistapaohje on ohjeellinen muilla koulun ympäristön pientalotonteilla.

Hulevedet

Hulevesien imeytys tulee hoitaa kiinteistökohtaisilla järjestelyillä tontin omalla alueella. Tontin piha- ja hulevesisuunnitelma on esitettävä rakennusluvan hakemisen yhteydessä.

Peltoalueet

Maisemallisesti arvokkaat peltoalueet tulee säilyttää avonaisena ja lähtökohtaisesti viljelykäytössä. Pellolle saa talvisin ajaa hiihtoladun yleiseen käyttöön.

Pysäköinti

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

- AO ja AP-tontit 2 ap/tontti
- YO-tontti 1 ap/50 k-m²/ tai 1 ap/työntekijä

Korttelialueet

YO-korttelialue

Koulun piha ja ympäristö tulee pitää hoidettuna, avonaisena ja turvallisena. Koulua kiertävä ulkoilureitti tulee valaista. Toteutuksessa tulee pyrkiä ympäristön esteettömyyteen. Oppilaiden saapuminen jalan ja pyörillä tulee järjestää risteämättä pihan ajoneuvoliikenteen kanssa. Leikki- ja urheilualueet tulee selkeästi erottaa saattoliikenteen vaatimasta alueesta istutuksin. Leikkialueilla tulee säilyttää tai istuttaa nurmea, puita ja pensaita. Koulun ja erillispientalotonttien väliselle sivuille tulee istuttaa suojaava lehtipuurivi vähintään 1 puu/20 m tiheydellä.

Laajat istutettavat alueenosat tulee säilyttää puustoisena, aluskasvillisuudeltaan matalana ja luonnon monimuotoisuutta tukevana viheralueina. Hyväkuntoiset suuret puut tulee lähtökohtaisesti säilyttää.

YO-käyttötarkoituksella istutettavilla alueenosilla saa toteuttaa yleistä-, urheilu- sekä opetus- ja kasvatus toimintaa palvelevia virkistys- ja urheilutoimintoja sekä toiminnalle tarpeellisia rakennuksia ja rakenteita. Koulun pihapiiriin liittyvien rakennusten ja rakennelmien tulee olla ulkoasultaan huoliteltuja ja ympäristöön sopivia.

AO-korttelialueet

Asuinrakennusten tulee muodostaa yhtenäinen aluekokonaisuus. Rakennuskannan tulee sopia väritykseltään ja muodonannollisesti Koiviston kylän kulttuurimaisemaan. Tonttien rakentuessa uuden tonttikadun varrelle tulee istuttaa lehtipuukuja. Tonttien peltoalaan rajoittuville sivuille tulee istuttaa suojaava lehtipuurivi vähintään 1 puu/20 m tiheydellä.

Koiviston kylän Perinnetalo

Perinnetalo on maakunnallisesti merkittävä vanha kansakoulurakennus. Korjaukset tai muutokset eivät saa heikentää rakennuksen kulttuurihistoriallista arvoa. Korjaustöissä tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja. Rakennuksen ympäristö ja viereiset istutettavat alueet tulee toteuttaa perinteisin kasvilajein.

Rakennus tulee säilyttää maisemallisesti korostettuna ja arvokkaasti hoidettuna maiseman pääte- ja kiintopisteenä. Rakennuksen liittyminen ympäristöönsä tulee suunnitella rakennustyyliä sopivasti ja kestävin materiaalein. Koulun pihapiirissä rakennusten tulee muodostaa pihapiiri, jossa päätoiminto on koulun välituntitoiminta. Rakennuksen ympäristöön liittyvien piharakenteiden muutosta koskevista suunnitelmista tulee pyytää lausunto museoviranomaiselta.

5.10. Nimistö

Nimistötoimikunnan 25.5.2026 tekemällä päätöksellä uusi tonttikatu on nimeltään ”Juho Hoikkasen tie” Koivistossa vaikuttaneen historiallisen henkilön mukaan.

6. KAAVAN VAIKUTUKSET

Kaavaa laadittaessa selvitetään suunnitelman toteutumisen aiheuttamia vaikutuksia. Vaikutusten arviointia tehdään läpi kaavaprosessin sitä täydentäen ja tarkentaen. Vaikutusten arvioinnissa lähtökohtana on kaavan toteuttamisen vaikutusten vertailu nykytilaan. Vaikutusten selvittäminen perustuu alueelta käytössä oleviin perustietoihin, alueella suoritettuihin maastokäynteihin, aluetta koskeviin selvityksiin ja suunnitelmiin, osallisilta saataviin lähtötietoihin, lausuntoihin ja muistutuksiin sekä laadittavien suunnitelmien ympäristöä muuttavien ominaisuuksien analysointiin.

6.1. Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

Suunnittelualue sijoittuu kokonaisuudessaan asemakaavoittamattomalle alueelle Koiviston kylään. Alueen nykyinen rakennettu ympäristö palvelee vahvasti koulu- ja vapaa-ajan toimintaa. Alueella on yleiskaava, joka ohjaa rakentamista haja-asutusluonteiseen asuinrakentamiseen ja mahdollistaa maataloustoimintaa kulttuurimaisemassa.

Asemakaavamuutoksen vaikutus ihmisten elinoloihin koulutoiminnan, vapaa-ajan toimintojen, asumisen ja maatalouden harjoittamisen kannalta on toimintaa tukevaa ja vahvistavaa. Koulutoiminnalle osoitetaan lisätilaa pihaympäristön toimintojen sijoitteluun, alueen valaistun ulkoilureitin linjaus varmistetaan kaavallisesti, parannetaan koulun ympäristön liikenneturvallisuutta, toteutetaan yleiskaavan mukaisen asuinalueen tarkempi suunnitelma ja huomioidaan maatalouteen kytkeytyvä ympäröivä maakunnallisesti merkittävä kulttuurimaisema alueen viihtyisyyttä tukevana tekijänä.

6.2. Rakennettu ympäristö ja yhdyskuntarakenne

Koiviston koulun ympäristö on vanhan tielinjan varrelle rakentunut Koiviston kylän osa-alue, jonka ympäröivä peltoala on aktiivisessa maanviljelyskäytössä. Koulutoiminta muodostaa alueen tiiviimmän keskuksen, jonka yhteyteen sovitetaan yleiskaavan mukaisia asuinrakennuspaikkoja. Alueella on koulurakennusten lisäksi kaksi rakentunutta erillispientaloa. Yleiskaavan mukaisia rakentamattomia rakennuspaikkoja sijoittuu alueen länsi-eteläsivuille yhteensä 8 kpl.

Koiviston kylä on aiemmin asemakaavoittamatonta aluetta. Uutta katualuetta osoitetaan yhden uuden tonttikadun verran hyödyntäen alueelle johtavan yksityistien osuutta. Uuden kadun varrelle on kaavaluonnoksessa esitetty sijoittuvan yhteensä yhdeksän erillispientalotonttia. Yhdeksän rakentamatonta tonttia muodostuu yleiskaavan kuudesta A-3 alueen rakennuspaikasta, koulutoiminnan alueelta siirretystä yleiskaavan mukaisesta rakennuspaikasta, uuden tieosuuden alkuun sijoittuvasta yleiskaavan mukaisesta asuinrakennuspaikasta sekä yhdestä vaihtoehtotarkastelun tuloksena lisätystä erillispientalotontista.

Asemakaavoituksella ohjataan yleiskaavatyössä kaavailtua uudisrakentamisen keskusta tarkemmalla ympäristön arvoja huomioivalla suunnittelulla. Rakennusmäärällisesti kaavaluonnoksessa ollaan osoittamassa alueen yleiskaavaa kahdella rakennuspaikalla tiiviimpi kokonaisuus yleiskaavan A-3 -alueelle. Koska asuinalue on maisemallisesti keskeisellä paikalla, on tonttikolla ja tiiviydellä haluttu ohjata rakentamista painottumaan asumistoimintaan ja muodostamaan hoidettavia pihapiirejä. Suuri tonttikoko mahdollistaisi potentiaalisesti pihalle metsäisempiä alueenosia, tai maaseudulle tyypillistä talli tai -hallirakentamista, mikä ei ole toivottavaa avoimessa kulttuurimaisemassa koulun edustalla. Yhdyskuntarakenteen tiivistämistavoitteet puoltavat tonttimäärän lisäämistä. Asumiselle saavutetaan laadukkaan väljiä erillispientalotontteja.

Maisemallisesti keskeiselle uudisasuinrakennusten kokonaisuudelle laaditaan kaavan yhteydessä sitova rakennustapaohje, joka täsmentää Hirvaskankaan-Koiviston osayleiskaavan yhteydessä laadittua rakennustapaohjetta.

6.3. Maisema-, kulttuuri- ja luonnonympäristö

Asemakaavan toteutumisella on vaikutusta Koiviston kylän maisemaan. Yleiskaavatyössä asuinalue sijoittuu näkyvälle paikalle Koiviston koulun edustalle kantatieltä 69 katsottaessa.

Kulttuurimaiseman ominaispiirteiden säilymistä varjellaan uudisasuinalueelle laadittavalla rakentamistapaohjeella, joka ohjaa omakotirakentamista huomioimaan Koiviston puukoulun ja viereisen maalaispihapiirin Harjulan ominaispiirteitä. Rakennustapaohjeella annetaan säännöksiä julkisivujen rytmittämisestä ja enimmäispituudesta, sekä rakennuksen julkisivumateriaaleista ja -väryksestä. Tavoitteena on ohjata uudisasuinrakentamista toteuttamaan rakennusperinteelle luontevia mittasuhteita ja materiaaleja, sekä edistää erillisillä talous- ja autotallirakennuksilla maalaismaisten pihapiirien muodostusta. Asemakaava ohjaa asuinrakennusten kerrosluvulla rakentamista huomioiden uudisrakennusten soveltumisen mm. Harjulan naapurustoon.

Koiviston puukoululle asetetaan asemakaavassa suojelumääräys, joka kieltää rakennuksen purkamisen ja määrää mahdolliset korjaus- tai muutostyöt museoviranomaiselle lausuttavaksi. Suojelumääräystä täsmentää kaavan yleismääräysosio ”Koiviston kylän Perinnetalo”. Asemakaavalla turvataan maakunnallisesti merkittävän kulttuurihistoriallisen rakennuksen säilyminen ja keskeinen asema ympäristösään.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta asemakaavan laatiminen ei tuo muutosta vuoden 2018 Koiviston-Hirvaskanakaan osayleiskaavatyön aikaiseen muinaisjäännettöinventointiin perustuviin kiinteisiin muinaisjäännettöihin, joita ei sijoitu asemakaavoitettavalle alueelle. Kaava-alueen ulkopuolelle sijoittuva museotie Koivistonkyläntie huomioidaan suoja-aluevyöhykkeellä, joka lisää tietoisuutta historiallisen tielintjan mahdollisten jäänteiden suojelutavoitteesta ja kulttuuriympäristökohteelle laaditusta yksityiskohtaisesta tienhoitosuunnitelmasta.

Alueen luonnonympäristöä hyödynnetään ensikädessä koulutoiminnan opetus-, urheilu- ja virkistyskäyttötärpeisiin. Metsäisille alueille sijoittuu matalimpaan luokkaan arvotettuja luonnon monimuotoisuutta tukevia kohteita, jotka on huomioitu kaavatyössä säilyttäen. Alueilla esiintyy haitallisia vieraslajeja, jotka edellyttävät säännöllistä ympäristönhoitoa. Luonnonmukainen hoidettu alue palvelee paremmin myös asuinalueiden lähivirkistysalueena.

6.4. Liikenne

Kaavan toteutuessa liikenneturvallisuuden edellytykset Koiviston koulun ympäristössä paranevat. Rakentamalla uuden tonttikadun varren erillispientalotit lisäävät hieman olevan risteuksen liikennevirtaa Koivistonkyläntiellä.

Koululaisten sekä päiväkodin saattoliikenne esitetään kaavassa ratkaistavaksi tavalla, jossa jalankulku- ja pyöräilyliikenne ei risteä saattoliikenteen kanssa koulun alueella. Rakennettava kulkuyhteys uuden tonttikadun ja koulun alueen välillä on tarkoitettu ensisijaisesti jalankulku- ja pyöräilyliikenteelle.

6.5. Sosiaaliset vaikutukset

Kaavaratkaisulla vahvistetaan Koiviston koulun koululuokkien ja varhaiskasvatuksen toimintaedellytyksiä. Leikki-, urheilu- ja virkistystoimintojen lisääntyminen alueella vaikuttaa alueen ihmisten elinoloihin ja hyvinvointiin myönteisesti. Pientalorakentaminen soveltuu maaseutumaisen kyläkeskuksen täydennysrakennustavaksi arvokkaassa maakunnallisesti merkittävässä kulttuurimaisemassa. Kaavatyöllä voidaan edistää Koiviston kylän elinvoimaisuutta ja tarjota maankäytöllistä tukea kylän elinolojen parantamiseen ja yhteisöjen toimintaan.

6.6. Ilmastonmuutos / ilmastonmuutoksen huomioiminen

Kaavaratkaisulla täydennysrakennetaan maaseutumaista kylärakennetta. Ilmastonmuutoksen tuomiin haasteisiin voidaan varautua huomioimalla mahdolliset sään ääri-ilmiöt. Alueen hulevesien hallintaa on tarkasteltu peltomaastossa osoittamalla peltoalaa jakavan ojalintjan siirto hallitusti samaan ojalintjaan, jossa sade- ja sulamisvedet viivyytty Koiviston puronvarren kautta. Lähivirkistysalueella on mahdollista toteuttaa hulevesiä viivytäviä rakenteita ja kasvistoa.

6.7. Taloudelliset vaikutukset

Kaavaratkaisulla on jonkin verran taloudellisia vaikutuksia. Uutta katuverkkoa tulee rakennettavaksi yhteensä noin 250 metriä. Uusi katulinja palvelee myös toisena ajoyhteytenä koulun tontille. Uusi tienosa

on alueelle ominaisesti hiekkapintainen tonttikatu, jolle istutetaan lehtipuukuja. Tonttikadulle sijoittuu yhteensä 9 rakentamatonta asuinrakennuspaikkaa, ja palvelee mahdollisesti kolmen rakentuneen pientalon ajoyhteystarvetta. Asemakaavassa osoitettu tonttikatu tulee kaavan vahvistuttua kaupungin ylläpidettäväksi. Osa katurakentamisen kustannuksista saadaan katettua tonttimyynnillä. Investointi tie- ja tonttirakentamiseen osin turvaa koulurakentamiseen tehtyä investointia ja Koiviston kylän kehittämistä pitkällä aikavälillä.

7. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavan toteuttaminen voidaan aloittaa kaavan saatua lainvoiman. Osalle pientalotontteja kohdistuu noudatettavaksi rakennustapaohjeet. Kaava toteutuu vaiheittain.

Tonttikatu ja liikeneratkaisut

Tavoitteellisesti koulun ajoväylän viereinen erillinen jalankulku- ja pyöräilyväylä tulee toteuttaa ennen asemakaavalla osoitetun uuden tonttikadun rakentumista. Tonttikadun rakentuminen mahdollistaa asuinalueen pientalorakentamisen käynnistymisen. Rakentamisen alkaessa väliaikainen kulkureitti koululle tontin eteläpuolelta voi muodostua turvattomaksi työmaa-alueen ja kasvaneen liikennemäärän takia rakentamisen aikana. Katujen maanrakennustöissä tulee pyrkiä kesän- tai koulutoiminnan sulkujen aikaisiin urakoihin, jotta minimoidaan ajoneuvojen ja maansiirtotöiden mahdollisesti aiheuttama vaara koululaisille Koivistonkyläntiellä.

Koulun pihasuunnitelman yhteydessä luonnosteltu toteutukselle tavoiteaikataulu. Esitetty aikataulu ei ole luonteeltaan velvoittava.

Vaiheistus ja tavoiteaikataulu

Koiviston koulun ympäristön kehittämiselle on laadittu tavoiteaikataulu asemakaavan voimaantulosta seuraavaa toteutusta ohjaavaksi. Vaiheistuksessa on neljä ajallista vaihetta 1-4 ja arvio mahdollisista toteutusvuosista kaavan hyväksymiskäsittelystä alkaen.

1. Koulun alueen pihatyöt, 0 - 2 vuotta

Asemakaavan voimaantulo vuodenvaihteessa 2027

- Asennustyö, koulun pihan leikkivälineet ja urheilurakenteet: kaukalon perustaminen ja pystytys pysyväälle paikalleen, juoksusuoran toteutus, asentamattomien leikkivälineiden asennukset
- Luistinkoppi- ja varastorakennuksen tekniikkavarauksen toteutus. Rakennuksen toteutusaikataulu vapaa/pikainen.
- Koulun piha-alueen ja ympäröivän virkistysreitien hoito- ja vihertyöt: turvallisen näkemäalueen avaus risteysalueella Koivistonkyläntien liittymäalueella, vieraslajien torjuntatyötä viheralueilla
- Erillisen turvallisen jalankulku- ja pyöräilyreitien toteuttaminen koululaisille pääajoväylän vierelle. HUOM! Oltava käytettävissä ennen vaihetta 2. Asuinalueen esirakentaminen
- Koulun pihan akuutit ja opetustoiminnalle tarpeelliset rakennus- ja asennustyöt valmiit, esim. pihan valaistus
- Uuden tonttikadun katusuunnitelman laatiminen

2. Asuinalueen esirakentaminen, 3 - 5 vuotta

- Tonttikadun toteutus kaavan mukaisesti: olevan tieosan leventäminen ja uuden katuosuuden rakentaminen. Tonttiojat, tekniikkavaraukset ja katupuut toteutetaan tierakentamisen yhteydessä. HUOM! Koululaisten kauttakulku etelästä koululle ei mahdollista työmaa-aikana.
- Koulun vastaisen tonttiojan kaivuu ja koulun tontin suojapuuvivien istutus
- Koulun pihan piha- ja vihertyöt valmiit: leikkialue rajataan kentästä ja erotetaan läpikululle/huoltoajolle varattavasta väylästä kestävillä ja turvallisilla viheraiheilla
- Vieraslajien torjuntatyötä
- Valmistuva ajankohtainen ja uusi asuinalue markkinoitavissa

3. Asuinalueen rakentaminen, 5 - 7 vuotta

- Omakotitalot voivat alkaa rakentua. Alueella on voimassa rakentamistapaohje.
- Tonttikadun levikkeelle toteutetaan asuinalueen yhteiskeräyspiste omakotitalojen rakentuessa

4. 7 + vuotta: Ympäristön laadullinen parantaminen

- **Koulun ja päiväkodin saattoliikenteen muutos:** pihan metalliaitauksen muodostaman ”pullonkaulan” poistaminen ja saattoliikenteen toteutus aiemmas koulun pihalla. Koulun välituntipiha ja saapuminen jalan ja pyörällä helpottuu. Lasten asema ja pihapiirimäisyys koulun pihalla paranee.
- **Perinnetalon ympäristön parantaminen:** rakennuksen vierelle toteutetaan tyyliin sopivat kiveykset, istutukset ja pysäköintipaikkojen siirto rakennuksen kivijalan välittömästä läheisyydestä. Pysäköintialuita on tarpeen mukaan laajennettava. Rakennuksesta tulee arvokkaasti edustava ja näkyvä alueen kiintopiste, jonka ympäristö on huoliteltua.
- **Koululle itälaitaan varatun peltoalan hyödyntäminen:** alue varataan opetus-, varhaiskasvatus-, urheilu- tai virkistystoimintaan. Peltoalaa voidaan viljellä toistaiseksi, tai alue voidaan hoitaa koulun pihaan liittyvänä nurmikenttänä tai niittynä. Alue voidaan muuttaa tasaiseksi pelailukentäksi jos koulun leikkipiha ja viherympäristön tilantarve kasvaa nykyisestä.
- **Ulkoilureitistön linja:** jos reitille toteutetaan merkittäviä parannustöitä tai yksityinen kiinteistönomistaja niin vaatii, ulkoilureitin linja tulee toteuttaa kaupungin maalle aiemmin toteutunutta linjaa korjaten.
- **Laavu koulun viheralueelle:** Koulun pohjoispuoleiselle luonnonmukaiselle alueelle voidaan toteuttaa laavu, kota tai muu luontoretkikohde palvelemaan varhaiskasvatusta ja opetustoimintaa. Kohde voidaan pitää myös yleisesti virksityskäytössä Koiviston kylän yhteisenä toimintona.
- **Muita toimenpiteitä:**
 - o Asuinalueen ja koulun tuntumaan kaupungin omistamalle alueelle sijoittuvien heinälatojen purku, jos huomataan sortumisvaaraa. Toimenpiteitä suunniteltaessa on tarkistettava, onko rakenteessa luonnonsuojelulain turvaamia lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.
 - o Vieraslajien torjuntatyön tehostaminen, jos alueella vieraslajitilanne on leviämässä tai muoutumassa vaikeaksi.